Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. • 5 март 1970 йил, пайшанба • № 53 (14.519). • Баҳоси 2 тийин.

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

ЗАФАРЛАР, РЕЖАЛАР

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СИРДАРЁ ГРЭСИ — ЗАРБДОР ҚУРИЛИШ

СИРДАРЁ ГРЭСИДА БИРИНЧИ ЭНЕРГЕТИКА БЛОКИНИ ИШГА ТУШИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шуни таъкидлайдиларки, КПСС XXIII съезди Директиваларини амалга ошириш натижасида ва халқ хўжалиги планига мувофиқ, беш йилликнинг тўрт йили ичида республикада 1.500 минг киловатт янги қувватлар ишга туширилди. 600 минг киловатт қувватли Оҳангарон ГРЭСи қурилиши тугалланди. Тошкент ГРЭСининг қуввати 1 миллион 440 минг киловаттга, Навоий ГРЭСининг қуввати 780 минг киловаттга, Тахиатош ГРЭСининг қуввати эса 248 минг киловаттга етказилди. Чирчиқ дарёсида Чорвоқ ГЭСи ҳамда Ўрта Осиёда газ билан ишлайдиган энг йирик иссиқлик электр станцияси ҳисобланган Сирдарё ГРЭСи қурилмоқда. Сирдарё ГРЭСи биринчи навбатининг қуввати 1 миллион 200 минг киловатт бўлади.

Ўзбекистонда химия ва енгил саноатнинг, рангли металлургиянинг, машинасозликнинг ҳамда республикада пахтачиликни янада ривожлантириш билан боғлиқ бўлган янги ерларни машина билан суғоришнинг тез ривожланиши қурилаётган иссиқлик ва гидроэлектр станцияларда янги қувватларни тезроқ ишга туширишни талаб қиладилар.

Яқин йилларда республикада энергетика қуввати асосан Сирдарё ГРЭСида янги агрегатларни ишга тушириш йўли билан ошириб борилади. Бу ГРЭС қурилишида ишлаб чиқариш базаси ҳам барпо қилинмоқда, 20 минг квадрат метрдан зиёд уй-жой, бир қанча маданий-маиший хизмат объектлари фойдаланишга топширилди ва асосий саноат объектлари қурилиши бошлаб юборилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети янги электр энергетика қувватларини ошириш, мавжуд иссиқлик ва гидравлик электр станцияларни кенгайтириш ва такомиллаштиришни республика партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол органларининг энг муҳим вазифаларидан бири деб ҳисоблайди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Сирдарёда қурилаётган ГРЭС катта халқ хўжалик аҳамиятига эга эканлигини ҳисобга олиб, партия, хўжалик, касаба союз ва комсомол ташкилотлари зиммасига ҳамма куч ва воситаларни ана шу ГРЭС қурилишини бутун чоралар билан тезлатишга сафарбар этиш, **300 минг киловатт қувватли биринчи энергетика блокини 1972 йилда ишга туширишни таъминлаш ҳамда навбатдаги яна икки блокни 1973 йилда ишга туширишга тайёрлаш вазифасини юкладилар. Сирдарё ГРЭСи қурилиши республиканинг умумхалқ зарбдор қурилиши деб эълон қилинди.**

Ўзбекистон ССР Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ҳамда «Теплоэлектропроект» Ўрта Осиё бўлимига 1971 йилда бажарилиши лозим бўлган иш ҳажми учун барча лойиҳа-смета ҳужжатларини 1970 йил 1 сентябргача топшириш таклиф этилди.

«Средазирсовхозстрой»га 1970 йилнинг биринчи ярмида Москва—Андижон темир йўл магистралини, Тошкент—Бекобод автомобиль йўлини, ГРЭС қурилиш майдонини босиб кетаётган сувни ҳамда селни қочириш учун коллекторлар қурилишини тугаллаш топширилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Меҳнат ресурсларидан фойдаланиш бўйича давлат комитетига 1970 йилда Сирдарё ГРЭСи қурилишига 600 ишчи юбориш вазифаси топширилди.

Ўзбекистон ССР Госпланига 1970 ва 1971 йилларда олий ўқув юртларини битириб чиққан мутахассислардан (бинокор-инженер ва гидротехник) қурилишга ҳар йили 20 киши, профессионал-техника билим юртларини битириб, қурилиш-монтаж мутахассисликларини эгаллаган ёшлардан ҳар йили 350 кишини юбориш таклиф қилинди.

«Узбекгидроэнергострой» трестига 1970 йил учун тупроқ, қум ва шағал ташишга қўшимча лимитлар, портландцемент учун қўшимча фондлар ажратилади.

Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ҳамда «Узбекгидроэнергострой» трестига ёшларга ишлаб чиқариш, уй-жой ва маданий-маиший шароит яратиб бериш, уларга ишлаб чиқариш касбларини ўргатишни ташкил этиш топширилди.

Қурилиш материаллари саноати министрлигига 1970—1972 йилларда Сирдарё ГРЭСи қурилишига бетон ишлари учун йилига 40 минг куб метр ювиб тозаланган қум етказиб бериш топширилди. Автомобиль транспорти министрлигига Фарҳод ГЭСи посёлкаси билан Сирдарё ГРЭСи қурилиш майдони ўртасида автобус қатновини йўлга қўйиш, Ўрта Осиё темир йўли бошқармасига қурилишга бинокорлик материаллари ва конструкцияларини темир йўлда ташишни таъминлаш топширилди. Магистрал газ қувурлари Тошкент бошқармаси Сирдарё ГРЭСининг биринчи блокини табиий газ билан таъминлаш учун 1971 йилда газ тақсимлаш станциясини қуриб битказиш ҳақида топшириқ олди.

«Средазтрансстрой» трестига, Ўрта Осиё темир йўл бошқармасига Фарҳод темир йўл станциясини реконструкция қилишни тугаллаш, қурилиш зонасида бошқа ишларни бажариш топширилди. Автомобиль йўллари қуриш ва ундан фойдаланиш министрлигига Ҳовос—Бекобод автомобиль йўлининг ГРЭС қурилиши зонасидаги қисмини такомиллаштириш топширилди.

Монтаж ишлари бошқармасига Тошкент—Сирдарё ГРЭСи алоқа линиясини ишга тушириш таклиф қилинди.

«Средазэлектросетьстрой» трестига электр узатиш линиялари қуриш, 7-кўприксозлик трестига Киров номли каналда сепояли ўтиш жойи қуриш вазифаси юклатилди. Олий ва ўрта махсус таълим министрлигига Сирдарё ГРЭСи посёлкасида 1970 йилда бинокор техниклар ва энергетиклар тайёрлаш учун техникумнинг кечки бўлимини, олий ўқув юртларига кирувчилар учун тайёрлов курсларини очиш, олий ўқув юртларида таълим олаётганлар учун ўқув-консультация пункти ташкил этиш таклиф этилди. Маориф министрлигига 1970 йилда Сирдарё ГРЭСи посёлкасида ишчи-ёшлар кечки мактабини очиш топширилди. Бу ўқув юртларини жойлаштириш, ўқитувчилар составини уй-жой билан таъминлаш Энергетика ва электрлаштириш министрлиги ҳамда «Узбекгидроэнергострой» зиммасига юклатилди. Савдо, Маиший хизмат ва Соғлиқни сақлаш министрликлари қурувчилар ва монтажчилар коллективларига хизмат кўрсатишни ташкил этиш тўғрисида топшириқ олдилар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети «Узбекгидроэнергострой» трести Сирдарё ГРЭСи қурилиш бошқармаси ҳамда қурилишдаги партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари раҳбарлари зиммасига қурувчилар ва монтажчилар меҳнатини ташкил этиш, техникадан мумкин қадар тўла ва оқилона фойдаланиш, барча резервларни ишга солиш ва шу асосда ГРЭС қурилишини тезлатиш вазифасини юкладилар.

Сирдарё область партия комитетига, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети ва Ўзбекистон касаба союзлари республика советига қурувчилар ва монтажчилар ўртасида биринчи энергетика блокини ўз вақтида ишга тушириш учун, қурилиш-монтаж ишларининг сифатли бўлиши учун социалистик мусобақани авж олдириш, қурилиш партия, хўжалик, комсомол ва касаба союз ташкилотларига доимий ва амалий ёрдам кўрсатиш таклиф қилинди.

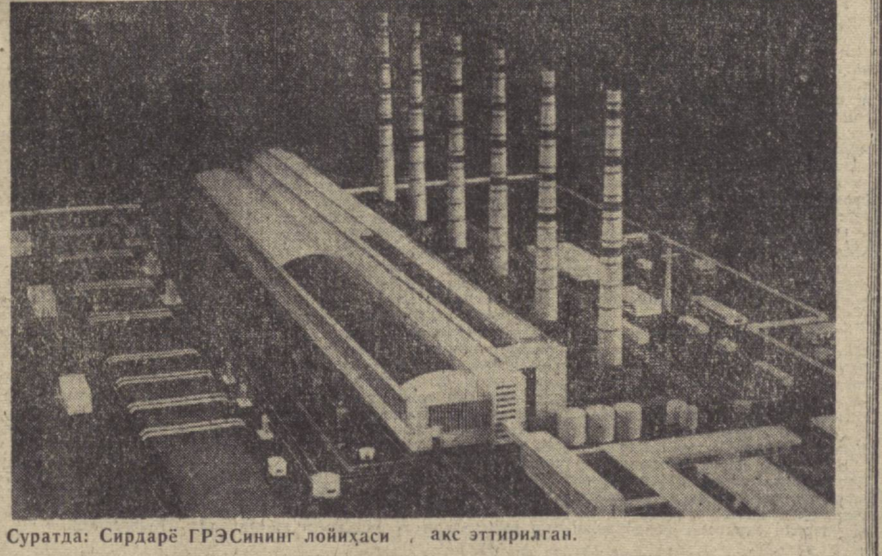

Суратда: Сирдарё ГРЭСининг лойиҳаси акс эттирилган.

МУВАФФАҚИЯТ

Беш йилликнинг сўнгги йилини самарали бошлаган республика мебель ва ёғочсозлик саноати бошқармаси корхоналари коллективлари маҳсулот ишлаб чиқариш ва реализация қилиш планларини мунтазам ортиғи билан бажариб келмоқда. Ўтган икки ой ичида «Шарқ» мебель фирмаси, Олмалиқ ва Янгийўл мебель фабрикалари юқори кўрсаткичларни қўлга киритдилар. Бошқарма корхоналари коллективлари ой охиригача планга қўшимча 400 минг сўмлик товар маҳсулоти реализация қилишди.

ҚАНОТЛИ ЁРДАМЧИЛАР

САМАРҚАНД области ғаллазорлари устида қишлоқ хўжалик авиациясининг «пўлат қуш»лари учиб юрибди. Учувчи Р. Сафиулин ва В. Куценко ҳар куни 1-«Ғаллаорол» совхозининг 600 гектар майдондаги ғалла майсаларини ҳаводан ўғитлантирмоқдалар. Областнинг бошқа районларида ҳам ғаллазорларни озиқлантириш билан бирга бороналаш ишлари қизитиб юборилди.

ҚЎЗИЛАТИШ БОШЛАНДИ

ФАРҒОНА. Риштон районидаги хўжаликларда бу йил қўзилатиш кампанияси ҳар йилгидан эрта бошланди. Ҳ. Султонов, Ш. Таллиев, М. Ашуров, Б. Расулов ўртоқларнинг отарларидаги совлиқларнинг аксарияти эгиз қўзи беряпти. Қисқа фурсатда салкам 1000 бош соғлом қўзи олинди ва ҳаммаси наслга қолдирилди.

С. ДЕВОНАЕВ.

СЎХ КАРТОШКАСИ

«Сўх» совхози ўзининг ширин, мазали ,туйимли картошкаси билан машҳур. Картошкакорлар куни кеча 15 гектар ерга эртаги картошка экдилар. Яна 60 гектар майдонга шу сорт картошка экилади ва ҳосили май-июнь ойларида йиғиб териб олиниб, шаҳар меҳнаткашларига тортиқ қилинади.

У. ҲАМДАМОВ.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОБЛАСТЛАРИДА БЕДА ЭКИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА

1970 йил 4 мартга бўлган

МАЪЛУМОТ

(гектар ҳисобида)

Биринчи стун — областлар, иккинчи стун — беда экиш плани, учинчи стун — экилган майдон, тўртинчи стун — планнинг бажарилиш проценти, бешинчи стун—шу жумладан бошқа экинларга аралаштириб экилган беда.

Фарғона	11000	4466	40,6	3576
Самарқанд	12000	4577	38,1	3289
Сурхондарё	8000	2274	28,4	2210
Бухоро	11000	3093	28,1	3046
Наманган	9000	2194	24,4	2194
Андижон	10500	2500	23,8	2367
Сирдарё	22000	4815	21,9	3486
Қашқадарё	7500	1206	16,1	417
Тошкент	13000	1914	14,7	1704
Хоразм	6000	10	0,2	10
ҚҚ АССР	10000	—	—	—
Республика бўйича:	120000	27049	22,5	22299

*

БУГУН ТОШКЕНТДА, АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ ТЕАТР БИНОСИДА ЎЗБЕКИСТОН КОМСОМОЛИНИНГ ЎН ТЎҚҚИЗИНЧИ СЪЕЗДИ ЎЗ ИШИНИ ДАВОМ ЭТТИРАДИ

Узбекистон комсомоли XIX съездининг мажлислар залида.

И. Глауберзон фотоси.

*

ЎЗБЕКИСТОН КОМСОМОЛИНИНГ XIX СЪЕЗДИ

Алишер Навоий номидаги Давлат Академик Катта театри залида 4 мартда ёшларнинг жаранглама қўшиқлари янграци. Ленин юбилейи арафасида Республика ёшлигининг ўзи бу ерга, Узбекистон комсомолининг XIX съездига келди деса бўлади. Ўзининг илҳомбахш меҳнати билан Ватан шуҳратини улуғлаётганларнинг — Тошкент машинасозлари ва Хоразм пахтакорларининг, Олмалиқ ва Мурунтов бинокорларининг, нодир газ қувурларини ётқизаётганларнинг, ёш олимлар ва педагогларнинг кўксидаги Ильич портрети солинган нишонларни прожекторларнинг нури ярқиратиб турибди. Комсомоллар ўзларининг шонли ишлари, келажакка мўлжалланган планлари тўғрисида жонажон йўлбошчи ва устозга рапорт бермоқдалар.

Эрталаб соат 10. Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Ҳ. Абдуллаева съездни очиқ деб эълон қилади.

Юбилей олди мусобақасининг ташаббусчилари, комсомол ташкилотларининг раҳнамолари президиумдан жой оладилар. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Ш. Р. Рашидов**, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари **И. Г. Анисимкин, Р. Қурбонов, В. Г. Ломоносов, Н. М. Матчонов, М. М. Мусахонов, Е. С. Насриддинова, Р. Н. Нишонов**, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолигига кандидатлар **С. Р. Расулов, М. Т. Турсунов**, ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари **Б. Н. Пастухов**, СССРнинг космонавт учувчиси **В. Н. Волков** улар билан бирга президиумда ўтиришибди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси баланд руҳ билан съездниң фахрий президиумига сайланади.

Ўзбекистон комсомолининг байроғи ва ВЛКСМнинг 50 йиллиги шарафига республика комсомолига мукофот қилиб берилган Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг эсдалик байроғи тантанали вазиятда залга олиб кирилади. Бу байроқларни ёш жангчи Леонид Золотухин билан Сурхондарёдаги илғор колхоз бригадасининг раҳбари Абдусаттор Қурбонов кўтариб келишди. Уларга Тошкент авиация заводининг ходими Наира Баҳодирова, томдилик чўпон Жахсилик Балиманов, Поп районидаги пахта териш машинасининг механик ҳайдовчиси Анорхон Эргашева ва фарғоналик инженер Константин Назаров ҳамроҳлик қилмоқда.

Съезд кун тартибига қуйидаги масалалар қўйилади:

1. Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг ҳисоботи.
2. Ўзбекистон комсомоли Ревизия комиссиясининг ҳисоботи.
3. Ўзбекистон комсомоли раҳбар органларини сайлаш.

Ўзбекистон комсомоли Марказий Комитетининг биринчи секретари **Р. Ҳ. Абдуллаева** съезд кун тартибидаги биринчи масала бўйича доклад қилди.

Ўзбекистон комсомоли Ревизия комиссиясининг раиси **О. Комилжонов** Ревизия комиссиясининг иши тўғрисида доклад қилди.

Доклад юзасидан музокаралар бошланди. Музокараларда Тошкент область комсомол комитетининг биринчи секретари **О. У. Исҳоқов**, Янгиариқ район комсомол комитетининг биринчи секретари **М. Жабборов**, Қашқадарё область комсомол комитетининг биринчи секретари **О. Муртазоев**, Тошкент трактор заводининг созловчи слесари **А. Юхненко**, Поп районидаги Ленин номли колхоз комсомол ёшлар бригадасининг раҳбари **А. Эргашева**, Бухоро область комсомол комитетининг биринчи секретари **И. Бўриев**, Тошкент шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари **Э. Умаров**, Самарқанд область комсомол комитетининг биринчи секретари **М. Ҳасанов**, Пахтаорол районидаги «Самарқанд» совхозининг бош инженери **Х. Абдураҳмонов**, Хоразм область комсомол комитетининг биринчи секретари **Р. Авезжонова**, Фарғона область комсомол комитетининг биринчи секретари **Т. Мамажонов**, «Ташсельмаш» заводининг мастери, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **М. Юсупов**, Қорақалпоғистон область комсомол комитетининг биринчи секретари **Т. Ешимбетова**, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги Физкультура ва спорт комитетининг раиси **Э. А. Аминов**, Қизил байроқли Туркистон ҳарбий округи сиёсий бошқармаси бошлиғининг комсомол иши бўйича ёрдамчиси **М. Н. Козлинский**, Томди районидаги Балиманов номли колхознинг бош чўпони **Ж. Балиманов**, СССР космонавт-учувчиси **В. Н. Волков** сўзга чиқдилар.

Съезд мандат комиссиясининг докладини тинглади ва тасдиқлади. Мандат комиссиясининг раиси **А. Таксанов** комиссиянинг докладини қилди.

Пионер ташкилотининг вакиллари, шунингдек Туркистон ҳарбий округининг жангчилари съезд делегатларини табрикладилар.

Съезд делегатларига концерт қўйиб берилди. Концертда санъат усталари билан бирга ёш талантлар республика конкурсининг ғолиблари ҳам қатнашдилар.

Съезд ўз ишини давом эттирмоқда.

(ЎзТАГ).

АДОЛАТЛИ КУРАШНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАЙМИЗ

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети баёнот эълон қилди. Комитет бу баёнотида Америка империалистларининг жафокаш Лаос ерида қилаётган жиноий ҳаракатларига қарши қаҳр-ғазаб билан норозилик билдиради. Америка Қўшма Штатлари 1962 йилда Женевада тузилган битимлар юзасидан олган мажбуриятларини ва халқаро ҳуқуқнинг ҳамма томонидан танилган нормаларини сурбетларча бузиб, Лаосдаги қуролли интервенцияни ғоят кучайтириб юборди. Америка Қўшма Штатлари, дейилади баёнотда, Лаос халқининг мустақиллик, озодлик, тинчлик учун ва ўз ватанининг бетарафлиги учун олиб бораётган ҳаққоний курашини бостиришга уринмоқда. Америка авиациясининг кейинги ярим йил ичида Лаосга қилаётган ҳужумлари ўн баравардан зиёд кўпайди.

Фактлар шуни кўрсатадики, АҚШнинг ҳукмрон доиралари. Вьетнам халқига қарши агрессияни давом эттирган ҳолда, Лаосда янги уруш ўчоғини зўр бериб авж олдирмоқдалар, Ҳинди-Хитой проблемаларини ҳал этиш йўлларини қидириб топишга зўр бериб тўсқинлик қилмоқдалар, шарқий жанубий Осиёдаги вазиятни тағин ҳам кўпроқ кескинлаштиришга уринмоқдалар.

Яқинда эълон қилинган ТАСС баёнотида агрессорлар ўз вақтида ва кескин суръатда огоҳлантирилди. Совет кишилари бундай огоҳлантиришни қизғин маъқулламоқдалар ва Америка авиациясининг Лаос территориясини ваҳшиёна бомбардимон қилиши дарҳол тўхтатилсин, деб талаб қилмоқдалар.

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети ўз баёнотида жаҳондаги барча антиимпериалистик кучларни Америка империализмининг Лаосдаги жиноятларига қарши қаттиқ норозилик билдиришга ва Лаос халқининг ҳаққоний курашини зўр бериб қўллаб-қувватлашга даъват этади.

ЎЗБЕКИСТОН ЛЕНИНЧИ КОММУНИСТИК ЁШЛАР СОЮЗИНИНГ XIX СЪЕЗДИ

ЎЗБЕКИСТОН ЛКСМ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ҲИСОБОТИ

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Ҳ. АБДУЛЛАЕВА доклади

Ўзбекистон комсомолининг XIX съезди улуғ тарихий воқеа — жаҳон пролетариатининг доҳийси, Коммунистик партия ва Совет давлатининг асосчиси Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги арафасида ўтмоқда.

В. И. Ленин, унинг номи ва ишлари, унинг ғоялари ярим асрдан кўпроқ вақтдан буён совет халқининг, бутун прогрессив инсониятнинг дилида, қалбида, ҳар кунги қаҳрамонона ишларида мужассамлангандир. Миллионларча йигит ва қизлар Ленининг абадий барҳаёт сўзлари таъсири билан сиёсий, ғоявий ва ахлоқий жиҳатдан чиниқиб келмоқдалар, улуғ мамлакатнинг гражданлари, совет кишилари кекса авлоди революцион, жанговар ва меҳнат традицияларининг ворислари эканлигини яхши тушуниб олдилар.

Партия ажойиб ленинча традицияларни давом эттириб, ёшлар тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. КПССнинг XXIII съезди, партия Марказий Комитети пленумларининг қарорларида ва «Красноярск ўлка партия ташкилотининг комсомолга раҳбарлик қилиш соҳасидаги ишлари тўғрисида», «ВЛКСМнинг 50 йиллиги ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифалари тўғрисида» қабул қилган қарорларида, ВЛКСМ Марказий Комитетининг тантанали пленумида КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг сўзлаган нутқида совет жамияти тараққиётининг ҳозирги босқичида комсомолнинг мақсад ва вазифалари жуда аниқ белгилаб берилди. Партия ана шу программ ҳужжатларда комсомол, ёшларни коммунизм қуриш учун курашувчи бунёдкор куч, деб ҳисоблайди.

Бугун биз республика комсомол ташкилотининг тўрт йиллик фаолиятини якунламоқдамиз. Ана шу йиллар мобайнида КПСС XXIII съезди, Ўзбекистон Компартиясининг XVII съезди ва ВЛКСМнинг XV съезди қарорларини амалга ошириш билан боғланган кўп ишлар қилинди, бу йиллар тинмай изланиш йиллари бўлди.

Неча юз минглаб комсомоллар моддий бойлик ишлаб чиқаришнинг ҳамма соҳаларида, хўжалик қурилишининг барча участкаларида ўзларига топширилган ишни зўр ғайрат ва юксак ватанпарварлик туйғулари билан бажармоқдалар. Улар коммунистлар билан биргаликда коммунистик меҳнат ҳаракатида, хўжалик ишларини тежаб-тергаб бошқаришда ташаббус кўрсатмоқдалар, беш йиллик планларни муваффақиятли суратда тўла ва ошириб бажариш йўлидаги социалистик мусобақада олдинги сафларда бормоқдалар. Беш йилликнинг сўнгги йили планини муддатидан илгари бажариш учун кураш В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига тағин ҳам кучайиб кетди.

Саноат ва қишлоқ хўжалигидаги 6,5 мингдан ортиқ комсомол-ёшлар коллективлари «Зарбдор меҳнатимиз Ленин юбилейига», деган шиор остида зўр ғайрат билан ишламоқдалар.

В. И. Ленин меҳнат қилгандагина чинакам коммунист бўлиш мумкин, деб таълим берган эди. Республика комсомол ташкилотлари В. И. Лениннинг ана шу кўрсатмаларига доим амал қилиб, ҳисобот даврида ёшларни коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтиришда актив қатнаштиришни ўзларининг асосий вазифаси деб билдилар. Улар ўзларининг амалий фаолиятида ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш, иқтисодий ислоҳотни жорий қилишда, фан-техникани тараққий эттириш учун курашда, рационализаторлик ва ихтирочиликни ривожлантиришда партия ташкилотларига чинакам ёрдам бериб келмоқдалар.

Республика комсомолининг XVIII съездидан кейин техникани тараққий эттириш учун курашувчи ёшлар сафи анча кенгайди.

Ҳозирги вақтда ярим миллионга яқин йигит ва қизлар «Ёшларнинг маҳорати ва изланиши — Ленин юбилейига» кўригида қатнашмоқдалар.

Комсомол ташкилотлари ихтирочилик ва рационализаторлик таклифларини жорий қилиш бўйича рейдларни, ёшларнинг техника ижоди кўриклари ва виставкаларини, касблар бўйича конкурсларни, ёш рационализаторлар ва ихтирочиларнинг, ёш мутахассисларнинг слетларини мунтазам суратда уюштира бошладилар.

Техникани тараққий эттириш учун курашда катта муваффақиятларга эришиш мумкин эканлиги Чкалов номли Тошкент авиация заводи комсомол ташкилоти мисолида яққол кўриниб турибди. Рационализаторлик таклифларни жорий қилишдан фақат бир йил ичидагина 700 минг сўмга яқин иқтисодий фойда кўрилди. Заводдаги ёш мутахассислар совети муваффақиятли иш олиб бормоқда. Бу совет ўз сафига инженер-техник ходимлардан 250 дан ортиқ кишини бирлаштирган. Совет ҳузурида жамоатчилик асосларида ишлайдиган тажриба-конструкторлик бюроси тузилган. Заводда ўз касбининг устаси номини олиш учун оммавий мусобақа ўтказиш традиция бўлиб қолди.

Партия комсомолни фан-техника билимларини эгаллаш учун оммавий юришни кучайтиришга даъват этмоқда. Фан-техникани тараққий эттириш, иқтисодий ислоҳотни амалга оширишда меҳнаткаш ёшларни актив қатнаштириш ва уларнинг бу соҳадаги ташаббусига йўл-йўриқ кўрсатиш лозим. Янги техникани жорий қилишда комсомол штабларининг ролини, ижодкор ёшлар отрядлари, ёш мутахассисларнинг ролини ошириш, йигит ва қизларни меҳнатни илмий асосда ташкил этиш бўлимлари, лабораториялари ва штабларнинг ишига кенг жалб этиш, меҳнатнинг илғор методларини ўрганиш мактабларини ташкил қилиш лозим. Ёшларнинг техника тараққиётидаги иштирокига доир масалаларни ҳар бир комсомол ташкилотида, комсомол комитетларининг бюро ва пленумларида конкрет ва жиддий муҳокама қилинишига эришиш лозим.

Иқтисодий ислоҳотни изчиллик билан амалга ошириш комсомол ташкилотларидан иқтисодий ўқишга ҳам эътиборни кучайтиришни талаб этди. Самарқанд, Қашқадарё, Тошкент область комсомол комитетлари иқтисодий ўқишни ташкил этиш соҳасида анча иш қилмоқдалар. «Хўжалик ислоҳоти ва корхона экономикаси» курсларида ҳозир ёш ишчи ва мутахассислардан 13 минг киши шуғулланмоқда. Машғулотлар республика комсомол Марказий Комитети Тошкентдаги Олий партия мактаби билан биргаликда ишлаб чиққан тематикага мувофиқ ўтказилмоқда. Биз бундай курс ва тўгаракларни ҳамда иқтисодий анализ бюролари шохобчаларини анча кенгайтиришимиз лозим. Иқтисодий билим савиясини ошириш комсомол ташкилотлари ишларининг таркибий қисми бўлиб қолиши керак. КПСС Марказий Комитетининг 1969 йил декабрь Пленумида таъкидлаб ўтилганидек, экономика ва маданиятни тобора ривожлантириш учун хўжасизликка, исрофгарчиликка қарши қатъий кураш олиб бориш, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ва коллективнинг иши учун жавобгарликни ошириш лозим. Афсуски, бир қанча комсомол ташкилотлари меҳнат интизомини мустаҳкамлашга ҳануз суст таъсир кўрсатмоқдалар, машина-ускуналарнинг бекор туришига, хом ашёнинг кўп нобуд қилинишига қарши қатъий кураш олиб бормаётирлар, ёш ишчиларнинг ишлаб чиқаришда доимий ишлаши тўғрисида ғамхўрлик қилмаётирлар.

Ёш ишчилар билан алоҳида иш олиб боришга эътибор қилиш керак. Самарқанддаги «Красний двигатель» заводи комсомол ташкилоти ва ветеранларининг биргаликда қилаётган иш тажрибалари таҳсинга сазовордир. Бир вақтлар бу корхонада кадрлар ўртасида қўнимсизлик авж олиб кетган эди. Комсомол комитети қўнимсизлик сабабларини чуқур таҳлил этди, ёш ишчиларни тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш юзасидан мунтазам бир системани ишлаб чиқди. Цехларда кадрлар билан иш олиб борувчи жамоатчилик бўлимлари тузилди, заводга келиб ишлай бошлаган ҳар бир кишига корхонанинг қисқача тарихи ёзилган китобча топширилди, ветеранлар ва комсомол активлари улар билан суҳбат қилишди. Завод ветеранлари, мастерлар, бригада бошлиқлари ҳар бир ўсмирни оталиққа олиб уларнинг корхонадаги ишларигагина эмас, балки ҳаётдаги ишларига ҳам астойдил ёрдам бермоқдалар. Буларнинг ҳаммаси ижобий роль ўйнади. Кадрлар қўнимсизлиги кескин суратда камайди, корхона бир меъёрда ишлаб, ўз планини систематик равишда бажара бошлади. Бу заводнинг ташаббуси республикамизнинг корхоналарида қизғин маъқулланди.

Энг яхши касб эгаси бўлиш учун ўтказилаётган мусобақа меҳнаткаш ёшлар ўртасида жуда кенг ёйилди. Кейинги йилларда вужудга келган ана шу янги форма социалистик мусобақага асос қилиб олинган ленинча принципларни жуда яққол ифода этади. Бу принциплар иш натижаларини ҳаммага маълум қилиш, таққослаб кўриш, энг яхши тажрибаларни кенг ёйиш ва ўртоқларча ўзаро ёрдам беришни кўзда тутади. Ўтган йилнинг бир ўзидагина ўтказилган ишлаб чиқариш конкурсларида йигит ва қизлардан 50 мингдан ортиқ киши қатнашди.

Республика комсомоли ҳисобот даврида 41 та йирик объектлар қурилишини ўз оталиғига олди. Район, шаҳар комсомол комитетларининг йўлланмалари билан бу қурилишларга 28 мингдан ортиқ йигит ва қиз юборилди.

Комсомолларнинг кучи билан қурилган Фарғонадаги азот ўғитлари заводи, Мурунтов кон-саралаш комбинати, Тошкент халқали йўли, ВЛКСМ 50 йиллиги номидаги Амударё — Зарафшон йирик сув иншооти, Катта Андижон канали, Пачкамар сув омбори коммунизмга хизмат қилмоқда. Ўзбекистон комсомолининг вакиллари индустриянинг янги гиганти — Олмалиқ аммофос заводини қуришга ҳам катта ҳисса қўшдилар. Аммо шундай бўлса ҳам кўпгина зарбдор қурилишларда ҳали кўнгилдагидек ишламаётирмиз. Қашқадарё областидаги комсомол комитетлари Қарши магистрал канали қурилишига серғайрат ёшлардан ҳали кам киши юборган. Андижон, Наманган, Бухоро, Фарғона область комсомол комитетлари ёшларни танлаш ва уларни оталиқдаги объектларга юборишда кўп камчиликларга йўл қўймоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети яқинда В. И. Ленин номли Олмалиқ кон-металлургия комбинатининг қувватларини янада ошириш ва рух заводини 1970 йилда ишга туширишни таъминлаш тўғрисида қарор қабул қилдилар. Республика комсомоли Марказий Комитетига бу қурилишларни оталиққа олиш ва уларга 1500 йигит ва қизни юбориш таклиф этилди. Муборакдаги газдан олтингугурт олинадиган завод, Аму — Бухоро каналининг иккинчи навбати, Туямўйин гидроузели, Сирдарё ГРЭСи ва шулар сингари комсомолнинг зарбдор қурилишлари ҳам ёшлар келишини кутмоқда.

Ана шу энг муҳим объектлар қурилишини оталиққа олиш — республика комсомолининг шарафли ишидир. Шундай қилиш керакки, комсомолларнинг зарбдор қурилишлари ҳар бир йигит ва қизни коллективчилик, ўз касби учун фахрланиш руҳида, ўз бурчини ҳис этиш, меҳнат жараёнида ва сиёсий жиҳатдан чиниқиш руҳида тарбиялаш учун кўп қиррали университет бўлиб қолсин.

Ўзбекистон комсомоли республика партия ташкилотининг раҳбарлигида қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини, хусусан пахтачиликни янада юксалтиришга эришмоқда. Комплекс механизация ҳаракати ташаббускорлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Маннон Жалолов, Турсуной Охунова, Мамажон Дадажонов, Валентин Тюпко, Қурбон Кенжаев, Искандар Юсупов, Шоймардон Қудратов, Ойим Камолова каби донги кетган пахтакорлар республика комсомолининг тарбиясини кўрганлиги ва уларнинг ҳаммаси биринчи қадамларини комсомол ёшлар бригадаларига раҳбарлик қилишдан бошлаганликлари ҳаммамизни қувонтиради.

Республика комсомол ташкилоти кекса авлоднинг энг яхши традицияларини авайлаб сақламоқда ва кўпайтирмоқда, чунки бизнинг жамиятимиз кексалар донишмандлиги билан ёшларнинг ғайрат-шижоатини бирга қўшиб олиб бораётганлиги билан таҳсинга сазовордир.

Поп районидаги Ленин номли колхоз комсомол-ёшлар бригадаси аъзоларининг меҳнат зафарлари ворисликнинг ажойиб намунасидир. Бу бригадани республиканинг хизмат кўрсатган механизатори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мелиқўзи Умрзоқов тузган эди. Улар ўтган йили катта қийинчиликлар бўлишига қарамай, 110 гектар ернинг ҳар гектаридан 47 центнердан пахта олишди. Съездимиз делегати Анорхон Эргашеванинг бу соҳадаги хизмати каттадир. Ўн тўққиз яшар комсомол аъзоси Анорхон механизаторлар курсини тамомлагач, ана шу бригадага етакчилик қилди ва ўз ўртоқларини фидокорона меҳнатга сафарбар қила олди. Анорхоннинг ўзи эса машинада 260 тонна «оқ олтин» териб, механизатор қизлар орасида рекорд қўйишга муваффақ бўлди.

Учқўрғон районидаги «Ленинград» колхозида Қосимжон Абдураҳимов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси 1966 йилдаёқ қимматли ташаббус кўрсатди. Бу бригада пахта етиштириш беш йиллик планини тўрт йилда бажаришга қарор берди. Биз ҳозирги кунда Қосимжон Абдураҳимовни ва у бошлиқ бригада аъзоларини ўз мажбуриятларини бажарганликлари билан самимий табриклаймиз. Янгиқўрғон районидаги Аваз Ўтар номли колхозда Пўлат Отаев ва «Октябрь 40 йиллиги» колхозида Назар Юсупов бошлиқ комсомол-ёшлар бригадалари фан ва техника ютуқларига, илғор тажрибага таяниб, бир неча йилдан буён ҳар гектар ердан 50 центнердан пахта олмоқдалар.

Комсомол пахтачиликни механизациялаш, ирригация ва мелиорация ишларини кўп йиллардан буён ўз оталигига олиб келмоқда. Ўзбекистон Комсомол Марказий Комитетининг 1965 йил бошларида бўлиб ўтган пленуми 100 мингдан ортиқ ёш механизаторни икки йил ичида тайёрлаш ҳамда уларнинг малакасини оширишни кўзда тутган тадбирларни ишлаб чиққан эди. Бу вазифа муваффақиятли бажарилди.

Тошкент, Бухоро, Қашқадарё, Наманган область комсомол ташкилотлари хусусан маҳаллий миллат қизлари орасидан механизатор кадрлар тайёрлашда кўпгина самарали иш қилдилар. Ўтган йилнинг ўзидагина икки мингдан ортиқ қиз механизатор ихтисосини эгаллади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев колхозчиларнинг Бутуниттифоқ учинчи съездида сўзлаган нутқида комсомолни қишлоқ ёшларининг техникавий касбларни эгаллаш йўлидаги ҳаракатини кучайтиришга даъват этди. Бу съезднинг қарорлари ва ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқи комсомол ташкилотларининг диққат марказида туриши керак.

Республика Комсомол Марказий Комитети партиянинг даъватига жавобан ва ВЛКСМ Марказий Комитети VIII пленумининг қарорларини бажара бориб, қишлоқ ёшларининг техника таълимини уюштириш, бу йил 80 минг механизаторни тайёрлаш ва қайтадан тайёрлашни ўз олдига вазифа қилиб қўйди.

Сирдарё, Фарғона, Андижон, Сурхондарё ва Қашқадарё областларининг комсомол ташкилотлари қўриқ ерларни ўзлаштириш ишларини оталиққа олишга катта эътибор бериб, бу соҳадаги ишларни кучайтириб юбордилар. Мактабларни тамомлаб чиққан минг-минглаб ёшлар, шаҳар ва қишлоқларнинг йигит ва қизлари комсомолнинг даъвати ва кўнгил хоҳиши билан янги ерларни ўзлаштириш учун Мирзачўл, Марказий Фарғона, Шеробод ва Қарши чўлларига жўнаб кетишди.

Пахтачиликни юксалтириш йўлидаги умумхалқ ҳаракатида қатнашиш учун йигит ва қизларни сафарбар қилиш — республика комсомол ташкилотининг бундан буён ҳам энг муҳим вазифаси бўлиб қолмоғи керак.

Қишлоқ комсомол ташкилотлари дон етиштиришни кўпайтириш ишига — ўз ҳиссаларини қўшдилар. Колхоз ва совхозларда комсомол-ёшлардан иборат 600 дан ортиқ ғаллачилик бригада ва звенолари бор. Ўзбекистоннинг асосий шоликорлик райони бўлган Қорақалпоғистон Автоном республикаси комсомоллари ўртасида ҳам кўпгина моҳир шоликорлар ўсиб етишди.

Шу билан бирга комсомол комитетлари дон экинлари ҳосилдорлигини ошириш тўғрисида, шоликорликни механизациялаштириш тўғрисида ҳали кам ғамхўрлик қилмоқдалар ва бу соҳада яхши ташаббус кўрсатмаётирлар. Биз қишлоқ ёшларининг суғориладиган ердан тўла фойдаланиш, ҳар гектар ердан йилига икки марта ҳосил олиш йўлидаги шонли ҳаракатини анча кенгайтиришимиз керак.

Чорвачилик фермаларида меҳнат шароити ва ишлаб чиқариш маданиятининг Бутуниттифоқ миқёсида ўтказилган кўриги кўпгина комсомол ташкилотларининг фаолиятини кучайтиришда муайян роль ўйнади. Ана шу кўрик натижасида Калинин районидаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхози, Бухоро районидаги «Маданият» колхозининг комсомол-ёшлардан иборат чорвачилик фермалари конкурсда ғолиб чиқдилар ва улар ВЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, Республика Комсомол Марказий Комитети, кўпгина область комсомол комитетлари чорвачиликни ривожлантиришда ёшларни қатнаштириш масалалари билан ҳали суст шуғулланмоқдалар, чўпонларнинг, соғувчиларнинг турмуш ва иш шароитини яхшилаш тўғрисида етарли даражада ғамхўрлик қилмаётирлар.

Комсомол ташкилотлари ёш чорвадорлар сафини кенгайтириш тўғрисида доим ғамхўрлик қилишлари, фермаларни механизациялаш, икки сменада ишлаш тадбирларини дадил ва қунт билан амалга оширишлари, мустаҳкам ем-хашак базасини вужудга келтириш учун, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ва унинг таннархини камайтириш учун актив кураш олиб боришлари лозим.

Ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонларнинг муносиб ўринбосарларини тарбиялаш ва тайёрлаш масалаларига алоҳида тўхталиб ўтиш керак. Ҳунар-техника билим юртлари бу соҳада муҳим роль ўйнайди.

КПСС Марказий Комитети ва ССР Иттифоқи Министрлар Совети «Ҳунар-техника таълими системасидаги билим юртларида малакали ишчи кадрлар тайёрлашни янада яхшилаш чоралари тўғрисида»ги қарорида ана шу ўқув юртларида таълим-тарбия ишини яхши йўлга қўйиш, ўқитувчилар ва мастерлар билан ишлашни кучайтириш вазифаларини аниқ белгилаб бердилар. Ҳозирги вақтда республикадаги ҳунар-техника билим юртларида шуғулланаётган 700 дан ортиқ коллектив «Коммунистик меҳнат резервлари группаси» деган фахрий номни олиш учун ўтказилаётган мусобақада қатнашмоқда. 133 дан ортиқ коллектив мана шу номни олишга сазовор бўлди. Аммо баъзи комсомол комитетлари кадрлар тайёрлаш ўчоғи бўлган ҳунар-техника билим юртларининг ролига етарли баҳо бермаётирлар.

Лениннинг коммунизмни узил-кесил барпо эта оладиган авлодни тарбиялаб ўстириш тўғрисидаги васиятлари комсомолнинг миллионларча йигит ва қизлар ўртасида олиб бораётган бутун ғоявий-тарбиявий иши учун асос бўлиб келди ва ҳозирда ҳам асосдир.

Республика комсомол комитетлари ҳисобот даврида тўпланган тажрибага таяниб, ёшларнинг сиёсий ўқувини ташкил этиш соҳасида ўз ишларини анча яхши йўлга қўйдилар, бу ишда хилма-хил формаларни қўлландилар. Икки миллиондан ортиқ йигит ва қиз тўгаракларда ва семинарларда ўзининг ғоявий-сиёсий билимини оширди.

Доҳий юбилейига тайёргарлик даврида ёшлар орасида В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолиятига, Коммунистик партиянинг қаҳрамонона тарихига қизиқиш ва иштиёқ анча ошди. В. И. Ленин таржимаи ҳолини ўрганиш тўгаракларида шуғулланаётган кишилар сони беш баравар кўпайди.

Пропагандист кадрларни танлаш ва ўқитиш масалаларига кўп эътибор берилмоқда. Пропагандистлар орасидаги партия ядроси уч баравар ортди. Пропагандистларнинг 84 проценти олий ва тўлиқсиз олий маълумотли.

Айни вақтда комсомол сиёсий маорифининг савияси, унинг самарадорлиги ҳали ҳам ҳозирги кун талабларидан орқада қолмоқда. Баъзан тўгараклар ва семинарларга ёшларни жалб қилган вақтда уларнинг билим даражаси, интилишлари ва талаблари дуруст ҳисобга олинмайди, пропагандист кадрлар тез-тез ўзгартириб туриладн.

Бутуниттифоқ ленинча синови ВЛКСМнинг ҳар бир аъзоси учун ленинизмни ўрганиш мактаби, гражданлик етуклиги, жамоат ва меҳнат активлиги имтиҳони бўлиб қолди. Ўзбекистон Комсомоли Марказий Комитетининг XII пленумида таъкидлаб ўтилганидек, ленинча синовни ўтказишда Тошкент ва Сурхондарё область комсомол ташкилотлари айниқса катта иш қилди. Ана шу областлардаги 15 минг йигит ва қиз бултурнинг ўзидаёқ 1970 ва 1971 йиллар ҳисобига меҳнат қилдилар.

Ленинча синовнинг пировардида «Ленинча ишлаймиз, ўқиймиз ва яшаймиз» деган мавзуда 10 апрель куни Бутуниттифоқ комсомол йиғилиши ўтказилади. Ҳеч шубҳа йўқки, республика комсомоли шу кунни партия ишига, Ленин ишига садоқатини янада зўр куч билан намойиш қилади.

Комсомол ташкилотлари ёшларни шонли революцион, жанговар ва меҳнат традициялари руҳида тарбиялаш учун кўп иш қилмоқдалар. Тўрт йил мобайнида кекса авлодларнинг жанговар ва меҳнат шон-шуҳрати жойларида 900 мингдан ортиқ йигит ва қиз бўлди. Улар ватанимиз озодлиги ва мустақиллиги йўлида қурбон бўлган жангчилар хотирасига ўнлаб обидалар ва ёдгорликлар қурдилар. Совет Армиясининг ёш дўстлари, чегарачиларнинг дўстлари тўгараклари, клублари ва отрядлари республиканинг ҳамма жойида ишлаб турибди.

Комсомол ташкилотлари ДОСААФ ташкилотлари, ҳарбий комиссариатлар, спорт комитетлари билан яқин алоқада бўлиб, спорт-техника, ҳарбий ватанпарварлик клублари ва бирлашмаларини, ҳарбий спорт лагерларини янада кенгайтириш ва кўпайтиришга эришишлари лозим. Биз ҳар бир бошланғич ташкилотда спорт ва оммавий-мудофаа ишини яхши кўрикдан ўтказишимиз, комсомоллар ва ёшларнинг жисмоний ва ҳарбий-техникавий тайёргарлигини синаб кўришимиз керак. Ҳар бир комсомол аъзоси ҳарбий ишнинг амалий кўникмаларини эгаллаши, яхши мерган бўлиши, ҳарбий техникани бошқара олиши, «ГЗР» значогини олиши лозим, ёшларимизни ҳар дақиқа қўлга қурол олиб, ўз ватанини ҳимоя қилишга тайёр бўлиб туриш руҳида тарбиялашимиз керак.

Бу йил совет халқи, бутун прогрессив инсоният фашистлар Германияси тор-мор қилинган куннинг 25 йиллигини нишонлайди. Шу шонли айёмга тайёргарлик даврида йигит ва қизларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашни тағин ҳам кучайтириш зарур.

Ёшларни интернационал руҳда тарбиялаш, марксча-ленинча пролетар интернационализми ғояларини, ленинча доно миллий сиёсатни пропаганда қилиш соҳасидаги ишлар комсомол ташкилотларининг фаолиятида муҳим ўрин олади.

Тошкент халқлар бирлиги, бузилмас дўстлигининг рамзи бўлиб қолди, ёшларни интернационал руҳда тарбиялашнинг чинакам мактабига айланди. Бу ердаги кўп-дан-кўп қурилишларда пойтахтимизни қайта тиклаш ва қуришда ака ва опаларимиз билан биргаликда фидокорона меҳнат қилган мамлакат йигит ва қизларининг қардошлик туйғуси тағин ҳам мустаҳкамланди.

Комсомол ташкилотларининг ёшларни интернационал руҳида тарбиялаш соҳасидаги фаолиятида ёш пахтакорларнинг, саноат корхоналари Коммунистик меҳнат бригадаларининг бошқа республикалардаги ёшлар коллективлари билан социалистик мусобақаси, ёшларнинг фестиваллари, СССР халқларининг дўстлигига бағишланган назарий конференциялар кенг кўламда ўтказиб турилди. Республика йигит ва қизлари курашаётган Вьетнам билан, Осиё ва Африка халқларининг озодлик ҳаракати билан бирдамлик ойликлари, ҳафталиклари ўтказмоқдалар.

Ёшларни интернационал руҳда тарбиялаш масалалари доимо комсомол ташкилотларининг диққат марказида бўлиши лозим.

Ҳисобот даврида комсомол ташкилотлари динга қарши пропагандани бирмунча активроқ олиб бора бошладилар, комсомол-ёшларнинг тўйлари, никоҳни ва бола туғилишини тантанали рўйхатга олиш, «биринчи маош куни» сингари янги совет маросимлари ва урф-одатларини ҳаётга жорий эта бошладилар. Лекин шуни эътироф қилиш керакки, айрим комсомол комитетларининг ёшларни атеистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги иш савияси ҳали ҳам паст.

Беш кунлик иш ҳафтасига ўтилганлиги муносабати билан ёшларимизнинг билимини, профессионал маҳоратини ошириш ва уларнинг яхши дам олиши учун катта имкониятлар очилди.

Республикадаги деярли 3700 клубда бошқа ишлардан озод қилиб қўйилган беш мингдан ортиқ ходим ишлаб турибди. Бу жуда катта куч, улар маданий дам олишни ташкил қилиш соҳасида жуда кўп иш қила оладилар. Комсомол ташкилотлари клубларда, маданият уйлари ва саройларида мароқли, мазмунли тадбирлар ўтказиш ташаббускори, ташкилотчиси бўлишлари, бу муассасаларда билимдон, ижодкор кишилар ишлашига эришишлари лозим.

Мазмунли дам олишни ташкил этиш ишида физкультура ва спортнинг роли катта. Кейинги йиллар мобайнида республика спортчиларининг сафлари ўсди, уларнинг маҳорати ошди.

Республикада ўтказилган спартакиадада 500 минг йигит ва қиз қатнашди. «Чарм тўп» клубининг совринни учун ўтказилаётган мусобақалар ёш футболчиларда катта қизиқиш уйғотди. Бу мусобақада бултурнинг ўзида 1.000 дан ортиқ болалар командаси қатнашди.

Шу билан бирга, кўпгина комсомол комитетлари физкультура ва спортнинг оммавийлиги тўғрисида, спорт базаларини ривожлантириш ва улардан самарали фойдаланиш ҳақида ҳали ҳам дуруст ғамхўрлик қилаётирлар.

Бўш вақтни мазмунли ўтказишда, ёшларнинг дунёқарашини шакллантиришда кино катта роль ўйнайди. Кейинги вақтларда мамлакатимиз тарихининг ажойиб даврларини тасвирловчи хроника-ҳужжатли фильмларга йигит ва қизларнинг қизиқиши ортди. Афсуски, республиканинг ҳужжатли кино усталари ёшларнинг ҳаёти ва ишлари тўғрисида, Ўзбекистон комсомоли ҳақида, унинг коммунистик қурилишдаги роли тўғрисида ҳали ҳам кам фильм яратмоқдалар.

Бугун республика театрлари олдига катта талаблар қўйишимиз лозим, чунки уларнинг репертуарида ёшларга хос мавзудаги спектакллар жуда оз.

Комсомол Марказий Комитети, область комитетлари ёшларнинг ижодий маҳоратини ўстиришга ва, аввало, уларда марксча-ленинча дунёқарашни шакллантиришга бундан буён ҳам таъсир ўтказишлари керак. Комсомол комитетлари ҳисобот даврида мактабга, ўқувчи ёшларни тарбиялаш ва уларга таълим бериш масалаларига эътиборни кучайтирдилар.

Саноат корхоналарининг, колхозлар, совхозлар ва олий ўқув юртларининг комсомол ташкилотлари «Комсомол — қишлоқ мактабига» Бутуниттифоқ икки йиллигининг биринчи йилида анча иш қилишди.

Республика пионер дружиналари хусусан ВЛКСМ Марказий Комитетининг II пленумидан кейин ўз иш формаларини ранг-баранг, қизиқарли, завқли ўтказадиган бўлиб қолдилар. Йигит-қизлар «Ленин васиятларига содиқмиз!» деган мавзуда Бутуниттифоқ экспедициясида актив қатнашиб, мактабларнинг Ленин музейлари, заллари, хоналари учун Ильичнинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисида бой материалларни тўпладилар. «Зарница» ҳарбий-спорт ўйинида қарийб ярим миллион пионер ва ўқувчи иштирок этди. Республика пионер ташкилоти сон жиҳатдан ҳам ўсди. Ҳозирги пайтда республика пионер ташкилоти сафларида 1 миллион 300 минг ўқувчи бор.

Лекин шуни айтиш керакки, мактаб комсомол ташкилотлари ва пионер дружиналари ўқувчиларнинг чуқур ва мустаҳкам билим олиши учун ҳамон етарли курашмаётирлар. Уларда ишчилик касбкорига меҳр-муҳаббат уйғотишда етарли иш қилмаётирлар. Республика мактабларида бир синфда икки йил қолаётган ўқувчилар ҳамон анчагина бор.

Комсомол Марказий Комитети, республика пионер ташкилоти совети, комсомол комитетлари мактаб комсомол ташкилотларига ва пионер дружиналарига раҳбарлик қилишнинг янада самаралироқ формалари ва методларини топишлари, болаларни В. И. Ленин ҳаёти ва фаолияти намунасида тарбия қилишга, фанларга иштиёқ уйғотишга, мактаб интизомини мустаҳкамлашга алоҳида эътибор беришлари керак.

Пионер дружиналари, мактаб комсомол ташкилотлари ўз ҳаётларидаги бир хиллик ва формализмни таг-томири билан тугатиши, микрорайонларда, ҳовлиларда, кўчаларда қизиқ-қизиқ ишларнинг ташкилотчилари бўлмоғи керак.

Ўзбекистонда ҳозир 40 га яқин олий ўқув юрти, 156 та техникум ва билим юрти бор. Бу мактабларда юз минглаб йигит-қиз касб орттирмоқда, ғоявий жиҳатдан чиниқмоқда.

В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик, ВЛКСМ Марказий Комитети III пленумининг қарорлари олий ўқув юртлари ва техникумлар комсомол ташкилотларининг иш формалари ва методларини анча бойитди. Ижтимоий фанлар, ВЛКСМ ва халқаро ёшлар ҳаракати тарихи проблемалари юзасидан ўтказилган Бутуниттифоқ конкурсининг қатнашчилари марксча-ленинча назарияни ўрганишга студентларимизнинг иштиёқи ўсганлигини яққол кўрсатди. Лекин чуқур ва мустаҳкам билимга эга бўлиш учун ҳали астойдил курашилмаётганлиги олий ўқув юртлари ва техникумлардаги комсомол ишининг асосий камчиликларидан биридир.

Олий ўқув юртларининг, ўрта махсус ўқув юртларининг комсомол ташкилотлари чуқур ва мустаҳкам билим олиш учун курашда ўз ишларини конкретлаштиришлари ва кучайтиришлари, ҳар бир студентнинг марксча-ленинча назарияни ижодий ўрганишига эришишлари, ҳар бир студентни, техникумнинг ҳар бир ўқувчисини актив ижтимоий фаолиятга жалб этишлари керак. Студентларнинг ётоқхоналарига комсомол комитетлари жиддий эътибор беришлари талаб қилинади. Ваҳолонки комсомол комитетлари бу жойларда тарбиявий ишларни кўпинча кўнгилдагидек ташкил этмайди.

Студентлардан иборат бинокорлик отрядлари кўпчилик орасида яхши обрў орттиришди. Ана шу отрядларда 60 мингдан ортиқроқ киши меҳнат кўникмалари ва сиёсий чиниқиш мактабидан ўтди. Ана шу йиллар мобайнида улар 30 миллион сўмга яқин капитал маблағни ўзлаштирдилар. Биз қурувчи студентлар отрядларининг сафларини ҳамиша кенгайтирмоғимиз керак. Ҳар бир олий ўқув юрти ва техникумнинг комсомол комитети бу ишга студентларнинг коммунистик қурилишга қўшадиган катта ҳиссаси деб қарамоғи зарур.

КПСС Марказий Комитети «ВЛКСМнинг 50 йиллиги ва ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш вазифалари тўғрисида»ги қарорида комсомол ташкилотларини ташкилий сиёсий жиҳатдан янада мустаҳкамлаш, уларнинг жанговарлигини ошириш, ёшларнинг барча табақалари ўртасида комсомолнинг ғоявий таъсирини кучайтириш масалаларига алоҳида эътибор берди.

Ўзбекистон комсомоли ҳисобот даврида сон ва сифат жиҳатидан ўсиб, ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланди. Бугунги кунда бизнинг сафларимизда бир миллиондан ортиқ йигит-қиз бор. Республика комсомоли тарихида биринчи марта шу даражага эришилди. Комсомол аъзоларининг тенг ярми халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишламоқдалар. Яна шуниси қувончлики, комсомолларнинг билим даражаси сезиларли равишда ўсди. Комсомол аъзоларининг ярмидан кўпроғи ўрта, тўлиқсиз олий ва олий маълумотли кишилардир.

Комсомол комитетлари ҳар бир бошланғич комсомол ташкилотларининг ишини, айниқса комсомол группаларининг ишини моҳирлик билан аниқ йўлга қўйиши, улар мусобақанинг ташаббускорлари ва амалий ташкилотчилари бўлиб, ёшлар ўртасида маданий-оммавий ишларнинг ва сиёсий ўқишнинг ташаббускорлари, амалий ташкилотчилари бўлиб майдонга чиқишлари, ҳар бир комсомол аъзосининг активлигини оширишлари керак.

Ҳисобот даврида район, шаҳар, область комсомол комитетларининг ва Республика Комсомоли Марказий Комитетининг иш услуби ва методларини такомиллаштириш масалаларига катта эътибор берилди. Кўпгина комсомол комитетлари ўзларининг ишини ёшларнинг категориясини, уларнинг ёшини ва билим даражасини ҳисобга олган ҳолда перспектив план асосида қурмоқда. Шу билан бирга айрим район ва шаҳар комсомол комитетлари ўз иш услубларини суст такомиллаштираётирлар, ёшлар ўртасидаги жанговар ишларнинг чинакам штабига айланмаган, бошланғич ташкилотларнинг фаолиятига ташкилий ва тарбиявий жиҳатдан етарли даражада таъсир ўтказмаётирлар.

Биз ҳар бир шаҳар, район, область комсомол комитети ва Комсомол Марказий Комитетининг ташкилотчилик ишларини юқори даражага кўтармай туриб, комсомол ҳаётининг барча масалаларини муваффақиятли ҳал этолмаймиз. Бу шунинг учун ҳам зарурки, кейинги тўрт йил мобайнида республика комсомол ташкилотининг бутун состави аслида янгиланди — ВЛКСМ аъзолигига 600 мингдан зиёдроқ йигит-қиз қабул қилинди.

Комсомол комитетлари ўзларининг иш услуби ва методларини астойдил такомиллаштиришлари ва юксак ташкилотчилик, интизом, ишчанлик, ўзига топширилган иш учун шахсий жавобгарлик ҳиссини бирга қўшиб олиб борган ҳолда коллектив раҳбарлик принципларига қатъий риоя қилишга эришишлари керак.

Республика Комсомоли Марказий Комитети, область, шаҳар ва район комсомол комитетлари комсомол кадрларини танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш масалаларига доим эътибор беришлари, комсомол ишининг ҳамма участкаларини сиёсий жиҳатдан етук, ташаббускор, ҳар томонлама камол топган ва истеъдодли ташкилотчилар билан мустаҳкамлаш тўғрисида ғамхўрлик қилишлари, комсомол кадрларини ва активларни партиявий принципиаллик ҳамда ростгўйлик руҳида тарбиялашлари лозим. Шу нарса жуда муҳимки, комсомол ходимлари ва активлари ўзларида ижодкорлик, изланиш, новаторлик хусусиятларини ривожлантириш учун агитация қилиш, ишонтириш санъатини эгалламоқлари, лекторлик ва нотиқлик маҳоратига эга бўлишлари керак.

Ленин комсомоли коммунистлар улуғ партияси раҳбарлигида яшаб, меҳнат қилиб келмоқда, бу партиянинг резерви, коммунистик қурилишдаги актив ёрдамчиси бўлиб келмоқда.

Республика комсомоли эришган барча муваффақиятлари туфайли, аввало, партия раҳбарлигидан, партиянинг ёшларни тарбиялашга кун сайин эътибор бераётганлиги ва шу хусусда ғамхўрлик қилаётганлигидан миннатдордир. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, область, шаҳар ва район партия комитетлари республика комсомол ташкилотининг фаолиятига доим катта эътибор бериб келмоқдалар. Комсомолга раҳбарлик қилиш, ёшларнинг ҳаёти, меҳнати ва ўқишини янада яхши йўлга қўйиш масалалари партия комитетларининг пленумлари, бюроларида, бошланғич партия ташкилотларида кўп марта муҳокама қилинди. Партия органларининг ходимлари, коммунистлар ўз маслаҳатлари билан, шахсан иштирок қилишлари билан конкрет вазифаларни ҳал этишда бизга ёрдам бердилар. Комсомол ташкилотлари партия сўзини ҳамиша дастур деб, отанинг ўз фарзандига насиҳати деб, оналарнинг оқ йўл тилаб қолган сўзи деб қабул қилиб келдилар ва қабул қилмоқдалар.

Биз, Ўзбекистон комсомоли XIX съездининг делегатлари бизга эътибор ва ғамхўрлик қилаётганлиги учун, бахтиёр ёшлигимиз учун, ҳаётимизнинг қувноқлиги учун республикадаги миллионларча комсомоллар армияси номидан, қуёшли ўлкамиздаги барча йигит ва қизлар номидан жонажон Коммунистик партиямизга садоқатимиз тўғрисида яна бир бор қасамёд қиламиз. Ўзбекистон комсомоллари, барча ёшлари Ватанимизни меҳнат, ўқиш, жамоат ҳаётида янги ғалабалар билан қувонтирадилар, деб қасамёд қиламиз. Биз бундан буён ҳам ҳар бир қадамимизни, юрагимизнинг уришини улуғ Лениннинг фикр-ўйлари ва ишлари билан таққослаб борaверамиз, деб қасамёд қиламиз. (Қарсаклар).

** Доклад қисқартирилган стенограмма асосида босилмоқда.

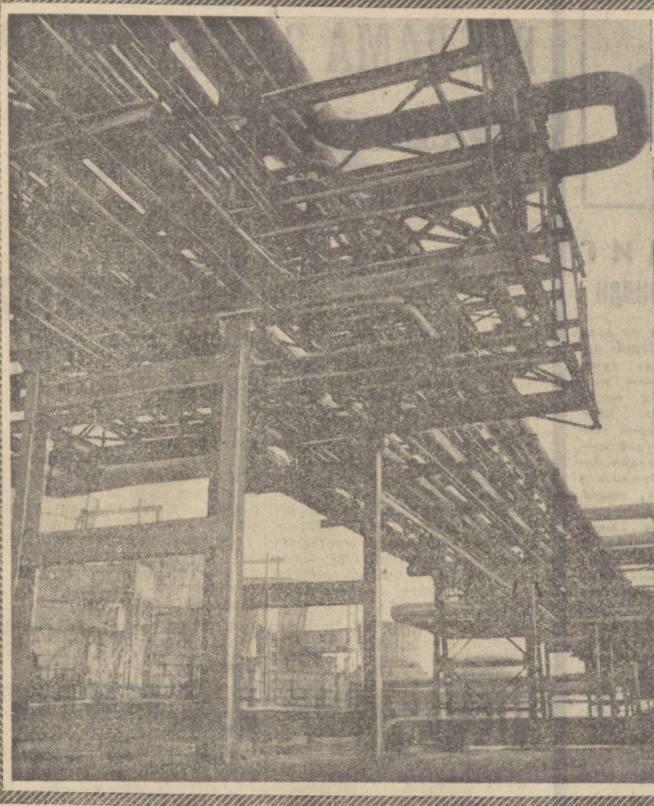

БУХОРО ОБЛАСТИ. Навоий химия комбинатининг учинчи навбати қурувчилари юбилей йилида янги-янги муваффақиятларни қўлга киритмоқдалар. Смена ва ойлик топшириқлар ошириб бажарилмоқда. Чапдаги суратда: эстакадалар линияси қурилиши. Ўнгдаги суратда: пешқадам монтажчилардан А. Феоктистов ва И. Журбенко.

А. Горокрик ва А. Усмонов фотолари, (ЎзТАГ).

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

ЎҒИТ ИСРОФ БЎЛЯПТИ

Бундан икки ой илгари Денов районидаги Хайробод станциясига шакар қамиш етиштирувчи совхоз учун 120 тонна азот ва карбомид келтирилган эди. Совхоз раҳбарлари ўғитнинг самарадорлиги ҳақида узундан-узоқ гапиришяпти-ю, уни ташиб олишга мутлақо эътибор беришмаяпти. Натижада ҳосил хамиртуруши ҳисобланган қимматли ўғит темир йўл ёқасида сочилиб, исроф бўлиб ётибди. Ўғитнинг анчаси ёмғир остида қолиб, ўз кучини йўқотяпти.

Совхознинг Хайробод станциясида ўғит ва механизмларни, техниканинг эҳтиёт қисмларини сақлайдиган бирорта ҳам омбор йўқ. Бундай омборлар совхоз бўлимларида ҳам қурилмаган. Бўлим ва бригадаларга келтирилган минерал ўғитлар очиқ ҳавода қолиб кетган.

Буларнинг ҳаммаси совхоз директори Абдураҳмон Ниёзов, бош агрономи Очилди Мингниёзов ўртоқларга маълум. Бироқ, улар ўғитларни яхши сақлаш ва улардан оқилона фойдаланиш учун зарур чора кўрмаётирлар.

Р. БОЙНАЗАРОВ.

АХБОРОТ
ХАТЛАРДАН САТРЛАР

НУКУС, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Хўжайли нон комбинати ҳузурида новвойлар тайёрлайдиган 3 ойлик курс очилган эди. 20 дан ортиқ йигит-қиз миллий нонлар тайёрлашнинг илғор усулларини ўрганиб чиқди. Улар Тўрткўл, Чимбой, Нукус ва бошқа районларда ишлаш учун жўнаб кетдилар.

Р. Ешимбетов.

НАМАНГАН. Қўқон—Наманган оралиғида 114 километр узунликда газ қувури ётқизилди. Энди Наманган шаҳри, Чуст, Поп район марказлари, Наманган ва Фарғона областининг ўнлаб колхоз, совхозлари хонадонлари «зангори олов» билан таъминланадиган бўлди.

У. Усмонов.

ҚАШҚАДАРЁ. Ғузор районидаги Киров номли совхоз марказида янги подстанция ишга тушди. Натижада Янгикент, Ковчин, Хонобод қишлоқ хонадонлари тўла электрлаштирилди. Совхознинг Тўртсари, Сийрак, Шерали, Қоратикон қишлоқларида ҳам монтажлаш ишлари тамомланди. Бу қишлоқлар хонадонлари ҳам Навоий ГРЭСининг нуридан баҳраманд бўлади.

Э. Даминов.

ГУЛИСТОН. Шаҳарнинг Островский кўчасидаги 44-уйда истиқомат қилувчи Рузвон буви Холбоева 120 ёшга тўлди. Табаррук кексанинг ўғли ҳозир 82 ёшда. Шаҳримизнинг энг кекса онаси ҳали бақувват, тетик.

Э. Рўзибоев.

* * *

Редакциямизга яна тошкентлик Б. Азизов, М. Исмоилов, андижонлик Ғ. Тиллабоев, Т. Усмонов, қашқадарёлик Э. Ҳасанов, Москва шаҳридан И. Рўзиев ўртоқлар ҳам шу мазмундаги хуш-хабарларни ёзиб юборганлар.

МОСКВАДАГИ Склифосовский номидаги тез ёрдам кўрсатиш илмий-тадқиқот институтида жуда қизиқ операция ўтказилди. Биология фанлари доктори В. П. Демихов, биология фанлари кандидати В. И. Чернишев билан ҳамкорликда Чита лақабли маймуннинг (пастдаги суратда) қонини олишиб, унинг ўрнига одамнинг қонини қуйишди. Маймун бу операциядан сўнг ўзини яхши ҳис қилмоқда. Юқоридаги суратда: биология фанлари доктори В. П. Демихов.

В. СОЗИНОВ фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ЧОРВАЧИЛИК ТОКАЙГАЧА ОҚСАЙДИ?

ХОРАЗМДА ЧОРВАЧИЛИККА ЭЪТИБОР БЕРИЛМАЁТИР

Эндиликда колхоз ва совхозлар экономикаси таҳлил қилинганида, масалага чуқурроқ ёндошиш, бирёқламаликка ва юзакичиликка асло йўл қўймаслик керак. Чунки хўжаликнинг ҳамма тармоқларини комплекс ривожлантириш ҳозирги даврнинг талаби бўлиб қолди. Партия XXIII съезди ва КПСС Марказий Комитети Пленумлари қарорларида ҳам ана шу ҳаётий муҳим вазифа олдинга сурилган.

Хоразм области пахтакорларининг ютуқларидан ҳамма мамнун. Пахтадан муттасил юқори ҳосил етиштириляпти. Бу етакчи тармоқни ривожлантиришда катта тажрибалар тўпланган. Хўш, пахта ҳосилдорлиги соҳасида биринчи ўринга чиқиб олган областда қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқлари қандай ривожланяпти? Масалан, чорвачиликнинг аҳволи қандай?

Тўғрисини айтганда, бу саволга ижобий жавоб бериш қийин. Колхоз ва совхозларда чорвачилик ҳали ҳам қолоқ тармоқ бўлиб келяпти. Ҳар бир райондаги икки-уч колхозни мустасно қилсак, бу тармоқ рентабелли эмас, чорвачиликдан фойда ўрнига зарар кўрилмоқда.

Область хўжаликларида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш планлари сурункасига бажарилмаётир. Айниқса сут ва гўшт етиштиришни кўпайтириш резервларидан қониқарсиз фойдаланилмоқда. Қатор хўжаликларда сут етиштириши кўпайиш ўрнига, аксинча камайиб кетмоқда. Область бўйича 1968 йилда ҳар бир сигирдан 1193 литрдан сут соғиб олинган эди, 1969 йили эса 1188 литр сут соғиб олинди. Шу йилнинг бир ярим ойи ичида сут етиштириш янада камайди.

Гурлан районида ўтган йили ҳар бир сигирдан атиги 936 литр, шу йилнинг январь ойида бор-йўғи 50 литр сут соғиб олинди. Бу ҳар бир соғин сигир ҳисобига кунига икки литрдан ҳам озроқни ташкил этади. Районнинг «Коммунизм» ва «Қорақалпоғистон» колхозларида ҳар сигирдан январь ойида 30 литрдан, яъни кунига бир литрдан сут соғиб олинганлигига нима дейиш мумкин? Эчки ҳам бундан кўпроқ сут беради-ку!

Шу райондаги «Ўзбекистон» колхозининг раиси Собир Ёқубов «сут булоғини тоширамиз» деб лоф урган-урган. Ҳар бир сигирдан соғиб олинган сут бурноғи йили 879 бўлса, ўтган йили 763 литрга тушди. Бу йил эса бир ой ичида ҳар бир сигирдан 22 литр сут соғиб олинган, холос. Бу—молларни рацион бўйича боқмаслик, қишловни ёмон ташкил қилиш оқибатидир. Шу райондаги «Коммунизм» колхози сут-товар фермасида боқилаётган 289 бош сигирнинг озиққа ёлчимаётганлиги, ҳар хил касалликларга учраганлиги сутнинг камайишига олиб келди. Қуруқ сомон билан сут кўпаймаслигини наҳотки колхоз раиси Ким Алексей тушунмаса?

Гурлан район партия комитети бюроси ва район ижроия комитети мажлисларида гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш ҳақида кўпгина қарорлар қабул қилинди. Лекин чорвачиликнинг маҳсулдорлиги ошмаётир. Райком секретари Х. Раҳимов, райижроком раиси Қ. Ўрозматов ўртоқлар қарорларнинг ижросини таъминлаш юзасидан зарур чоралар кўрмаётирлар.

Шу факт ажабланарлики, айрим колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари чорвачилик соҳасидаги қолоқликка кўникиб қолишган. Ҳазорасп районидаги Ленин номли совхоз директори Жуманиёз Қурбонов ҳар сигирдан ўтган йили фақат 828 литр сут соғиб олинганлиги учун қаттиқ танқид қилинган ва аҳволни тузатиш ҳақида ваъда берган эди. Лекин ваъдабоз директор чорвачиликка ўгай кўз билан қарайверди. Натижада шу йилнинг январь ойида мавжуд 221 бош сигирнинг ҳар биридан фақат 27 литрдан сут соғиб олинди. Совхоз фермасида молларга ўз вақтида ем-хашак берилмаётир, сигирлар ориқлаб кетган. Янгиариқ районидаги Ленин номли, Шовот районидаги «Москва» колхозларининг раҳбарлари пахтадан гап очилса тиллари узун, аммо чорванинг аҳволини сўрасангиз гунг бўлиб қолишади. Чунки маҳсулдорлик паст, таннарх қиммат.

Шундай қилиб, Хоразмда гап кўп, сут оз. Натижада давлатга сут сотиш плани қониқарсиз бажарилаётир. Шовот райони хўжаликлари 501 тонна ўрнига 85 тонна сут сотиб, биринчи квартал планини энди атиги 17 процент. Хива райони колхозлари эса 431 тонна ўрнига 167 тонна сут сотиб, квартал планини 38 процент бажардилар, холос. Қўшкўпир ва Янгиариқ районлари ҳам сут тайёрлашда орқада қолмоқдалар.

Область ва районларнинг раҳбарлари сут етиштиришдаги қолоқликни эътироф қилишади. Лекин, сут-товар фермаларидаги аҳволни чуқур ўрганиш, қолоқлик сабабларини аниқлаш ва камчиликларни ўз вақтида тугатишда оперативлик, ташкилотчилик етишмаётир. Айниқса область ва район қишлоқ хўжалик ташкилотларида амалий иш ўрнига қоғозбозлик авж олган. Область қишлоқ хўжалик бошқармасининг бошлиғи М. Собиров, чорвачилик бўлимининг бошлиғи У. Мадаминов ўртоқлар колхоз фермаларидаги ҳақиқий аҳвол билан қизиқмайдилар, чорвачилик мутахассисларининг фаолиятини кучайтиришга зарур даражада эътибор бермайдилар. Чорвачилик илғорларининг тажрибаларини оммалаштириш, фан ютуқларини амалда жорий этиш, моллар зотини яхшилаш ва чорвачиликни механизациялашда бошқарма ходимларининг ташаббуси сезилмаётир.

Гўшт етиштиришни кўпайтириш соҳасида баъзи ишлар қилинди, молларни бўрдоқига боқиш бирмунча яхшиланди. Гурлан, Янгиариқ ва Урганч районлари давлатга гўшт сотиш биринчи квартал планларини муддатидан илгари бажардилар. Бироқ, тирик вазни кондициядан кам бўлган ориқ молларни гўштга топшириш фактлари учраяпти. Масалан, Қўшкўпир районидаги Чапаев номли колхоз ҳар бирининг тирик вазни ўрта ҳисобда 221 килограмм бўлган 19 бош қорамолни гўштга топширган. Шу райондаги Карл Маркс номли колхоз топширган молларнинг ҳам ўртача тирик вазни 232 килограммни ташкил этади. Ҳолбуки, тирик вазни 300 килограммдан кам бўлган қорамол гўштга топширилмаслиги керак эди. Қўшкўпир, Шовот ва Урганч районларидаги қатор хўжаликларда ҳам бу нормага амал қилинмаётир.

Вазни кам ва ориқ молларни гўштга топшириш колхозларга ҳам, давлатга ҳам зарар келтиради. Буни Л. И. Брежнев колхозчиларнинг Бутуниттифоқ учинчи съездида сўзлаган нутқидаги қуйидаги сўзлардан яққол билиб олиш мумкин,

«...Мутахассисларимизнинг энг оддий ҳисоб-китоби ҳам шуни кўрсатадики, агар қорамолнинг топшириладиган вазни мамлакатда ўрта ҳисобда 350-400 килограммга етказилса, ҳозир боқилаётган моллардан мамлакатда тахминан икки миллион тонна гўштни кўпроқ тайёрлай оламиз».

Демак, молларни семиртириш йўли билан вазнини ошириш—гўшт етиштиришни кўпайтиришнинг муҳим резервидир. Бу резервдан Хоразм области хўжаликларида қониқарсиз фойдаланилмоқда.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ИСРОИЛ ҲАРБИЙЛАРИНИНГ ЖИНОЯТЛАРИГА ЧЕК ҚЎЙИЛСИН

Биз, совет фани, адабиёти ва санъатининг ходимлари Исроил ҳарбийларининг араб халқларига қарши хиёнаткорона агрессив ҳаракатларидан қаттиқ дарғазаб бўлдик.

АҚШ империалистлари гиж-гижлаётган ва рағбатлантираётган Исроил милитаристлари Яқин Шарқда шармандали ҳарбий иғвогарликларни давом эттириб, ҳеч айбсиз кишиларнинг қонини тўкмоқда. Абу-заъбалдаги металлургия заводига қилинган қароқчиларча ҳужумдан бутун дунё дарғазаб бўлди. Бу ҳужум натижасида Мисрнинг тинч меҳнаткашларидан неча ўнлаб киши ҳалок бўлди.

Араб давлатларига қарши ҳеч тўхтатилмаётган қуролли иғвогарликлар прогрессив кишиларнинг, барча тинчлик тарафдорларининг қаҳру-ғазабига ва норозилигига сабаб бўлмоқда.

Тинчликка ва инсониятга қарши жиноят қилиб турилар экан, индамай туриб бўлмайди. Биз инсон учун маънавий бойликлар яратувчи илм-фан ва маданият ходимлари Яқин Шарқда кескинликни кучайтиришга қаратилган телба-тентаклик йўлини давом эттираётган, умумий тинчлик ва халқлар хавфсизлигига таҳдид солаётган Исроил ҳукмрон доираларининг агрессив сиёсатини қаттиқ қоралаймиз.

Америка ҳарбийларининг Вьетнамдаги ваҳшиёна ҳаракатларига ўхшаб кетаётган тинч шаҳар ва қишлоқларга қароқчиларча ҳужум қилиб турар экан ҳамда гитлерчиларнинг иккинчи жаҳон уруши йилларидаги қонли жиноятларини эслатаётган экан, бунга индамай туриб бўлмайди.

Тель-Авивдаги сионист тўда жаҳон жамоатчилигининг фикрини назар-писанд этмай Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг Яқин Шарқдаги можарони тинч йўл билан бартараф қилиш тўғрисида 1967 йилнинг 22 ноябрида қабул қилган қарорлари бажарилишини барбод этишни мақсад қилиб қўймоқда.

Биз Исроил агрессорларининг ҳаракатларига ва уларни ҳарбий иғвогарликлар қилишга гиж-гижлаётганларга қарши қатъий норозилик билдирамиз. Бизнинг хайриҳоҳлигимиз ва бирдамлигимиз озодлик, мустақиллик ва социал тараққиёт учун курашаётган араб халқлари томонидадир. Биз Тель-Авив ҳукмдорларининг телбаларча сиёсатини қоралаб чиқаётган Исроил прогрессив доираларининг мардонавор курашини қўллаб-қувватлаймиз.

Барча совет халқи каби олимлар, ёзувчилар, санъат арбоблари Коммунистик партия билан Совет ҳукуматимизнинг араб халқларининг ҳаққоний курашига, Яқин Шарқда мустаҳкам ва одилона тинчлик ўрнатилишига ҳар томонлама ёрдам беришга қаратилган сиёсатини қизғин маъқуллайдилар.

Биз чет эллардаги ҳамкасбларимиз — фан ва маданият арбобларига мурожаат қилиб, тинчлик ва халқлар озодлигини ҳимоя қилиш учун Исроил ҳарбийларининг ноинсоний ҳаракатларига қарши норозилик овозларини кўтаришга чақирамиз.

Тель-Авив ҳукмронлари оккупация қилинган территориялардан ўз қўшинларини олиб чиқиб кетсин, араб мамлакатларининг халқларига қарши жиноий ҳаракатларини тўхтатсин, Яқин Шарқда ва бутун дунёда тинчлик тантана қилсин!

Артоболевский И. И., академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Баруздин С. А., ёзувчи; Басов Н. Г., академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Ғафуров Б. Ғ., академик; Герасимов С. А., кинорежиссёр, СССР халқ артисти; Губер А. А., академик; Жаворонков Н. М., академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Жуков Е. М., академик; Ишлинский А. Ю., академик; Калатозов М. К., кинорежиссёр, СССР халқ артисти; Кедров Б. М., академик; Конрад Н. И., академик; Константинов Ф. В., академик; Котельников В. А., академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Кулижанов Л. А., кинорежиссёр, РСФСР халқ артисти; Миллионщиков М. Д., академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Минц И. И., академик; Митин М. Б., академик; Пейве Я. В., академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Полевой Б. Н., ёзувчи; Поспелов П. Н., академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Прохоров А. М., академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Рибаков Б. А., академик; Симонов К. М., ёзувчи; Смирнов С. С., ёзувчи, Ленин мукофотининг лауреати; Сурков А. А., ёзувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Тимаков В. Д., академик; Товстоногов Г. А., режиссёр, СССР халқ артисти; Франк Г. М., академик; Ҳачатуров Т. С., академик; Хачатурян А. И., композитор, СССР халқ артисти; Хвостов В. М., академик; Хренников Т. Н., композитор, РСФСР халқ артисти; Чулаки М. И., композитор, РСФСР халқ артисти; Чухрай Г. Н., кинорежиссёр, РСФСР халқ артисти; Шемякин М. М., академик, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони; Юткевич С. И., кинорежиссёр, СССР халқ артисти.

БИЗНИНГ КАЛЕНДАРЬ

МАЪРИФАТПАРВАР

Ш. СУЛАЙМОННИНГ ТУҒИЛГАНИГА 70 ЙИЛ ТЎЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

Шокир Сулаймон Абдулла Қодирий, Ҳамза, Айнийларнинг замондоши сифатида Ғайратий, Зиё Саид, Ғафур Ғулом, Ойбек, А. Мажидийлар билан бирга 20-йилларда адабиёт майдонига кириб келди. У «Улуғ Туркистон», «Туркистон», «Ер юзи», «Маориф ва ўқитувчи», «Қизил Ўзбекистон», «Аланга» каби журнал ва газеталарда актив иштирок этиб, шеър, мақола, ҳикоя, публицистик очерклар ёзди. Шокир Сулаймоннинг «Эрк куйлари» (1926), «Ғалаба марши» (1927—1928), «Сайланма асарлар» (1934), «Қаҳрамонлар қиссаси» (1941) асарлари босилиб чиққан.

Шокир Сулаймон 1900 йилда Қўқонда боғбон оиласида туғилиб, 1916 йилга қадар янги усул мактабларида, 1916—1917 йилларда Оренбургдаги «Мадрасаи Хусайния»да таҳсил кўрди.

У ўқиш-ўрганиш, таржима, бадиий ижод билан бирга маданият ва адабиёт, мактаблар ҳаёти, студентлар, ўқитувчилар турмушидан бир қанча мақолалар ёзди: («Олий таълим-тарбия институти»), «Иккинчи шўро зиёлилари қурултойи олдидан», «Хотинлар озодлиги ва янги турмуш масаласи», «Тоҳир Сўфизоданинг таржимаи ҳоли», «Ҳамза Ҳакимзоданинг қисқача таржимаи ҳоли», «Қалам аскарининг кенгаши», «Октябрь ва санъатимиз», «Ўзбек инқилобий ёзувчиларига мурожаат», «Мирмуҳсин вафоти».

У маориф, маданият, адабиётга оид мақолаларида мактабларни янги асосда қуриш, унга янгича раҳбарлик қилиб, бу соҳада прогрессив йўлдан бориш, илғор методларни қўллаш, ёшларга янгича онг ва билим бериш масалаларини кўтарди. Хотинлар озодлиги ва янги турмуш масалалари, Ўзбекистонда ташкил бўлган олий таълим-тарбия институтининг ижтимоий-сиёсий ва революцион аҳамиятини яхши тушунди. Янги санъат ва адабиётни яратиш йўллари, унга Октябрь ва янги тузумнинг берган самараларини тўғри англади. Биринчи Ўзбекистон халқ шоирлари Ҳамза ва Сўфизоданинг таржимаи ҳолини ўрганиш ва тиклаш борасида самарали ишлар қилди. Биринчи ўзбек муҳаррирларидан оташин революционер Мирмуҳсин Шермуҳамедов вафоти муносабати билан унинг аҳамияти ва маданиятимиз тарихидаги ўрнини белгилашга уринди. Ўзбекистонда олий таълим-тарбия институти очилишини қувонч билан кутиб олди, унинг Ўрта Осиё ва бутун мустамлака Шарқ халқлари учун бўлган революцион аҳамияти ҳақида ёзди.

Шокир Сулаймоннинг мактаблар учун ўқиш, қироат китоблари хрестоматиялар тузишдаги хизматлари айниқса каттадир. Бу хрестоматиялар ўзининг ғоявий-тематик тузилиши, материал танлаш ва уларни бериш тартиби жиҳатидан А. Авлоний, А. Саъдий, Фитрат ва бошқаларнинг дарслик ва ўқиш китобларидан фарқ қилади. Шокир Сулаймон ўз китоби «Ёш куч» (1928)га биринчи бўлиб С. Айний, Ғайратий, Ойбек, Ойдин каби совет шоир ва ёзувчиларининг революция, жафоли ўтмиш, хотин-қизлар озодлиги, янги турмуш, комсомол ҳаётига бағишланган шеър, ҳикоя, очерк ва мақолаларидан намуналар киритди.

Шокир Сулаймон 1928 йилдан ёзувчилар союзининг аъзоси эди. У, 1941 йил ЎзССР Фанлар академиясининг Тил ва адабиёт институтида катта илмий ходим бўлиб ишлаб турган вақтда (1942 йили) вафот этди. Унинг ҳаёти ва ижоди кўп зиёлилар учун ибратга лойиқдир.

Ш. ТУРДИЕВ,
филология фанлари кандидати.

ХАТЛАРИНГИЗГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

СУРЪАТ ТЕЗЛАШДИ

Фрунзе номли колхозда янги уй-жойлар, жамоат биноларн қурилиши суст бормоқда. Колхоз билан тузилган шартномага мувофиқ, 4-механизациялашган кўчма колонна бинокорлари бу ерда 90 ўринли болалар боғчаси биносини ва кўп квартирали уйлар қуриб бериши керак. Бироқ қурилиш ташкилоти раҳбарлари ишни кўнгилдагидек бажармаётирлар, қурилиш ишлари судралиб кетмоқда.

Бўка районидаги Фрунзе номли колхоз аъзолари редакцияга ана шу ҳақда ёзган эдилар. Ўзбекистон КП Бўка район комитетининг секретари А. Варасовнинг редакцияга маълум қилишича, колхозда қурилиш ишлари тезлатилди. 90 ўринли болалар боғчаси биноси яқин кунларда қуриб битказилади.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ИЧКИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

ТОШКЕНТДАН ЧИҚАРИБ ЮБОРИЛДИ

Тошкентнинг Электрокабель проездидаги 26-уйда яшовчи Анатолий Макагонов ва Бошлиқ кўчасидаги 172-уйда яшовчи Михаил Садчиковлар совет қонунлари белгилаган аҳлоқ қоидаларини қўпол равишда бузиб, узоқ вақт ижтимоий-фойдали меҳнат қилмасдан, мунтазам ичиб, атрофидагиларнинг ғазабини келтиришарди.

Макагонов ва Садчиковлар илгари турли хил жиноятлар қилганликлари учун жиноий жавобгарликка тортилганлар. Улар озодликдан маҳрум қилинган жойлардан қайттач, ўзлари учун тегишли хулоса чиқармадилар, тузалиш йўлига ўтмадилар, ижтимоий фойдали меҳнат билан шуғулланмадилар. Ваҳолонки, уларга бунинг учун шароит яратилган эди.

Милиция органлари Макагонов ва Садчиковларни бир неча бор чақириб суҳбатлашдилар. Уларни номаъқул хулқлари учун жиноий жавобгарликка тортилишлари ҳақида огоҳлантирдилар. Лекин, уларга бу огоҳлантиришлар таъсир қилмади. Текинхўрларча яшашни давом эттирдилар.

Маъмурий органларни чалғитишга ҳаракат қилган Садчиков ёғочни қайта ишлаш заводида станокда ишлаши тўғрисида справка олиб келиб берди. Амалда эса, у бу корхонада 2 ой ҳам ишламаган. Корхона жамоатчилиги унинг номуносиб хулқини 2 марта муҳокама қилган. У иш вақтида ичкилик ичиб, ишга виждонан муносабатда бўлмаган. 5 февралда эса жамият фаровонлиги йўлида меҳнат қилишдан бош тортиб, ишдан бўшаган.

Макагонов ва Садчиков ижтимоий-фойдали меҳнат билан шуғулланишни истамаганликлари, ичкиликбозлик ва безорилик қилишни давом эттираётганликлари, тўғри йўлга ўтмаётганликлари учун республика Ички ишлар министрлиги бу гражданларнинг Тошкент шаҳридаги пропискасини бекор қилди ва уларни шаҳардан ташқарига чиқариб юбориш ҳақида қарор қабул қилди.

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

ПЛАНЕТАМИЗДА

ЗАВОД ЯНА ИШГА ТУШДИ

✦ ҚОҲИРА. Абу Заъбалдаги металлургия заводи яна тўла қувват билан ишлай бошлади, дейилади «Ал-Аҳром» газетасида босилган хабарда.

Исроил авиациясининг 12 февралда ваҳшиёна бомбардимони натижасида вайрон бўлган металлургия заводининг ҳамма участкаларида ишлаб чиқаришни қайта тиклаш ишлари тамомланди.

СЕНЕГАЛНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ

✦ ДАКАР. Сенегал президенти Леопольд-Седар Сенгор мамлакат ҳукуматининг янги состави тўғрисида декретга қўл қўйди. Конституцияни қайта кўриб чиқиш тўғрисида 22 февралда ўтказилган референдумдан (умумий овоз беришдан) сўнг бош министр Абду Диуф бошчилигида янги ҳукумат тузилган эди. Референдум натижасида Сенегалда президентлик режими сақланиб қолган ҳолда бош министрлик лавозими яна жорий қилинди.

Абду Диуф қуролли кучлар министри вазифасини ҳам бажара беради. Ташқи ишлар министри лавозими Амаду Карим Гэенинг ўзида қолди.

МИНИСТР ҚУТҚАРИЛДИ

✦ НЬЮ-ЙОРК. Қўзғолончи қуролли кучларнинг аъзолари бўлган Гватемала партизанлари Гватемала ташқи ишлар министри Альберто Фуэнтес Морни олиб қочиб, жазо тариқасида ушлаб турганларидан кейин, бўшатиб юборишди. Гватемала ҳукумати қуролли қўзғолончиларнинг аъзоларидан бири бўлган ва яқинда полиция қамаб қўйган студент Хосе Хиронни Мексика элчихонасига элтиб қўйишга фармойиш берганидан кейин партизанлар министрни бўшатиб юборишга қарор қилишди.

В. БРАНДТ АНГЛИЯГА ЖЎНАБ КЕТДИ

✦ БОНН. Ғарбий Германия канцлери В. Брандт уч кунлик расмий визит билан Англияга учиб кетди. У бош министр Г. Вильсон билан музокаралар олиб боради. Музокараларда, аввало, Англияни қўшиш йўли билан «Умумий бозор»ни кенгайтириш проблемаси асосий масала бўлади.

(ТАСС).

ЛЕНИН ҒОЯЛАРИНИНГ УЛУҒ КУЧИ

БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ СССРДАГИ ЭЛЧИСИ БИЛАН СУҲБАТ

Дунёнинг ҳамма мамлакатларидаги тараққийпарвар кучлар Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб нишонлашга тайёргарлик кўрмоқдалар. Лениннинг номи ҳамма меҳнаткашларга, ҳамма эрксевар халкларга мўътабардир. Шонли айёмга араб мамлакатларининг халқлари ҳам ҳозирлик кўрмоқдалар. Бирлашган Араб Республикасининг Совет Иттифоқидаги элчиси **Муҳаммад Мурод Ғолиб** ТАСС мухбирига қуйидагиларни айтиб берди:

Аввало мен, деди у, Ленин ғояларининг илгари империалистик зулм остида бўлиб келган мамлакатлардаги миллий озодлик ҳаракати ғалабаси учун бўлган катта аҳамиятини таъкидлаб ўтишни истайман. Араб давлатларининг халқлари, шу жумладан Миср халқи ҳам Ленинни ғоят ҳурмат қиладилар. В. И. Ленин эксплуататорларсиз давлатни, ишчи ва деҳқонлар давлатини барпо этди.

Халқларнинг озодлик ҳаракатида Ленин қандай роль ўйнаганлигини, мустамлакачиликка қарши курашда унинг ғоялари қандай аҳамиятга эга эканлигини ҳар бир араб яхши билади, — деди сўзини давом эттириб доктор Муҳаммад Мурод Ғолиб. — Ленин таълимоти туфайли араб халқлари империализмнинг моҳиятини жуда яхши тушуниб олдилар, халқларнинг ана шу ёвуз душманига қарши қандай курашиш кераклиги тўғрисида тегишли хулоса чиқариб олдилар.

Ленин таълимоти, унинг ғоялари озодлик ҳаракатининг моҳиятини ва социалистик ривожланиш йўлларини тушунишда бизга кўп нарса ўргатди. Империалистик қулликдан халос бўлаётган миллатлар учун, бутун Африка қитъаси учун, шу жумладан Бирлашган Араб Республикаси учун ҳам бунинг аҳамияти айниқса катта. Африка, Латин Америкаси, Осиё халқлари ва аввало араб мамлакатларининг халқлари Совет ҳукуматининг ўз сиёсатида Ленин таълимотига муттасил амал қилиб келаётганлигини яхши тушунадилар.

Мустамлака асоратидан озод бўлган мамлакатларнинг бундан буён нокапиталистик негизда ривожланишида Совет Иттифоқи ёрдам бермоқда. Бу давлатларнинг техника ва экономика базасини вужудга келтиришда Совет Иттифоқи кўмаклашмоқда. Шу тариқа у Лениннинг интернационализм тўғрисидаги таълимотининг асосий қоидаларидан бирини амалга оширмоқда.

Бизнинг мамлакатимизнинг ва бошқа араб давлатларининг Исроил агрессив кучларига қарши олиб борган уруши вақтида Совет Иттифоқининг позицияси яна бир марта ғоят аниқ намоён бўлди. Совет Иттифоқи бизга ҳар томонлама ёрдам бериб турибди. Ҳозир империалистларнинг асосий зарбаларидан бири Бирлашган Араб Республикасига қарши қаратилган. Бизни Совет Иттифоқи, барча социалистик мамлакатлар, дунёдаги ҳамма тараққийпарвар кучлар қўллаб-қувватлаётганлиги туфайлигина халқимиз Исроил агрессиясига қарши бардам турибди.

Шонли айём — Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг юз йиллиги бизнинг мамлакатимизда катта байрам қилиб нишонланади, деди сўзини давом эттириб элчи. Ҳозир Бирлашган Араб Республикасида Ленин юбилейини ўтказишнинг катта программаси муҳокама қилинмоқда.

Шу кунларда Бирлашган Араб Республикасининг атоқли маданият арбоблари — адиблар, шоирлар В. И. Ленинга бағишлаб асар ёзмоқдалар. Шоир Абдураҳмон Ас-Сабоанинг «Ҳаёт қўшиғи» ва шоир Тариқ Юсуф Абдонинг «Улуғ Ленин тавсифида» деган шеърларининг таржимаси билан совет кишилари танишдилар. Рассомлардан Комил Мустафо, Суад Абу Амин, Форуқ Шиҳад, Муҳаммад Маҳдавий, Азиз Юсуф ва бошқалар ўз асарларида Ленин сиймосини гавдалантирдилар.

Доктор Муҳаммад Мурод Ғолиб пировардида бундай деди: Улуғ Ленинни ғоят ҳурмат қилаётган араб халқи ўзининг содиқ дўсти — Совет Иттифоқи билан биргаликда шонли айёмни муносиб нишонлашга тайёргарлик кўраётганлигини зўр хурсандчилик билан айтиш менга қувонч бахш этади.

ЛЕЙПЦИГ ЯРМАРКАСИ ОЧИЛДИ

ЛЕЙПЦИГ. 2 мартда бу ерда халқаро кўкламги Лейпциг ярмаркаси очилди. Унда дунёнинг 65 мамлакатидан келтирилган 10.000 дан ортиқ экспонат қатнашмоқда. Эрталабдан бошлабоқ ярмарка территорияси унинг минглаб қатнашчилари ва меҳмонлари билан лиқ тўлди. Ярмаркага Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, ГДР давлат кенгашининг раиси Вальтер Ульбрихт, Германия Бирлашган социалистик партияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР Министрлар Советининг раиси Вилли Штоф ва ГДРнинг бошқа раҳбар арбоблари ҳам келишди.

СССР, ГДР ва бошқа социалистик мамлакатларнинг экспозицияларида улуғ Ленин ғояларини рўёбга чиқариш учун курашаётган халқларнинг муваффақиятлари акс эттирилган.

Ривожланаётган мамлакатлардан йигирма бештасининг ярмаркада қатнашаётганлиги — мустамлакачилик ва империализм асоратидан қутулган халқлар янги турмуш қураётганлигининг ўз иқтисодий муносабатларини муваффақият билан ривожлантираётганлигини кўрсатувчи энг яхши далилдир.

(ТАСС).

Куба. Мамлакатнинг шакар заводлари 4 миллион тоннадан ошириб шакар тайёрлашди. Куба меҳнаткашлари 1970 йилда 10 миллион тонна шакар етказиб бериш мажбуриятини олишган эди. Шу мажбуриятни бажариш муваффақиятли амалга оширилмоқда. Суратда: шакар қамиши плантацияларидан бирида ўрим пайти.

Пренса Латина — ТАСС фотоси.

СМИТЧА «РЕСПУБЛИКА»

ЛОНДОН. (ТАСС). 1965 йилнинг ноябрида ўзбошимчалик билан, «мустақиллик» эълон қилган ирқчи Ян Смит ҳукуматининг декретига мувофиқ 2 мартдан бошлаб Жанубий Родезия «республика» бўлиб қолди.

Қонун чиқарувчи мажлис тарқатиб юборилди. Янги парламентга ўтказиладиган сайлов 10 апрелга тайинланди. Сайловолди кампаниясида учта партия — ҳозирги ҳукмрон партия бўлган Родезия фронти партияси, марказ партияси, ўта ўнг республикачилар иттифоқи партияси қатнашади. Бу партиялар мамлакатда Жанубий Африка Республикасидаги ўхшаш апартеид режимини ўрнатишни ошкора талаб қилмоқда.

Бу партиялардан биронтаси ҳам африкалик аҳоли манфаатларини ифодаламайди. Африкаликларнинг сайловда қатнашувига бутунлай йўл қўйилмайди. Жанубий Родезия республика деб эълон қилинганлиги ва ўтказиладиган сайлов мамлакатнинг 4 миллион кишидан иборат маҳаллий аҳолисига нисбатан ирқчи Смит ҳукумати ўрнатган зулм ва репрессиялар режимини кучайтиришга олиб келади.

Кейинги тўрт йилдан кўпроқ вақтдан бери ирқчиларни «тинчитиш» ва ҳақиқатда уларга йўл қўйиб бериш чорасини ўтказиб келаётган Англия ҳукумати Африка қитъасида империалист янги мустамлакачи кучларнинг охирги қалъаларидан бири ролини ўйнаётган ирқчи Смит режими Жанубий Африкада яшаб келаётгани учун тўла равишда жавобгар.

*

Американинг ҳукмрон доиралари икки юзламачилик билан ўзларининг тинчликка интилаётганликларини гапириб, айни пайтда Вьетнамдаги агрессив урушни давом эттирмоқдалар. Исроилга қурол-яроғ сотишни янада кўпайтиришга ва зўр бериб қуролланишга уринмоқдалар.

(Газетадан).

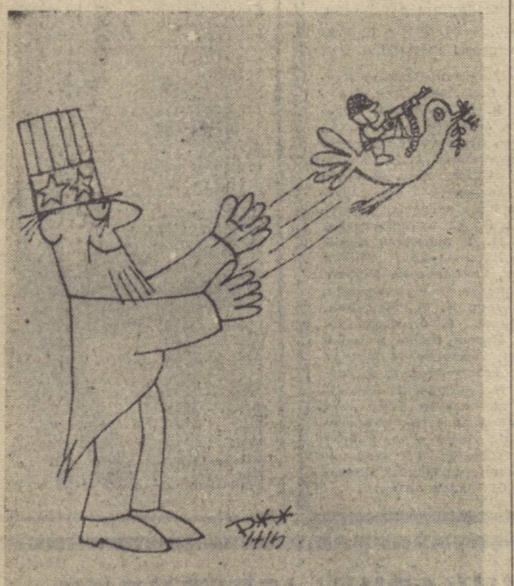

Американча «тинчлик» кабутари.

Американинг «Дейли уорлд» газетасидан олинган сурат. ТАСС фотохроникаси.

ШУНДАЙ КУН КЕЛАДИ

ЧЕТ ЭЛ МАТБУОТИ САҲИФАЛАРИДА

Шу йилдан бошлаб Гавананинг Пренса Латина ахборот агентлиги «Тўғри Кубадан» деган янги бюллетень чиқара бошлади. Новости матбуот агентлиги газетхонлар диққатига таниқли Куба шоири Николас Гильеннинг шу бюллетеннинг биринчи сонида босилган мақоласини ҳавола қилади.

Октябрь революцияси 1917 йилда бўлди. Ўшанда мен ўн уч ёшда эдим. Менинг отам сенаторлик вазифасидан бўшаб (унинг мандати 1912 йилда тугаган эди) Камагуэй шаҳрида чиқадиган маҳаллий «Озодлик» газетасига муҳаррирлик қиларди. Ана шу шароит бизга айирбош тартибида Гавана газеталарини олиш имкониятини берарди. Мен ҳар кечқурун почтага бориб, бизларга келган газеталарни олиб келардим. Почта яшиги катта бўлганидан унга анча газета сиғарди. «Дискусьон», «Луча», «Диарно де ла Марина», «Политика», «Оқшом». Эҳ-ҳе бу газеталарнинг қай бирини айтасиз!

Отам планетамизда Октябрь бонг уришига бир неча ой қолганда оролимизда рўй берган «кичик гражданлар уруши»да ҳалок бўлди. Афсуски, энди ёнимда Романовлар династиясининг қулагани ҳақидахабар бериб, бир қулоч сарлавҳалар билан чиқаётган газеталар маш-машасини менга тушунтирадиган одам йўқ эди. Нью-Йоркдан келаётган телеграммалар большевикларни қўлига бомба ушлаган, тишига ханжар тишлаган кишилар деб таърифларди. Бунинг устига пахмоқ соч большевикларнинг шохи ҳам бормиш... Буни американиклар қаёқдан билишдийкин? Қаёқдан бўларди: Москвадаги ўз мухбирларининг «махсус» хабарларидан!

Изчил пропаганда ўз ишини қилди. Мен бечора ўша кунларда табиийки, большевикларга ўхшаш «ваҳшийлар»дан ваҳимага тушардим. Газеталар юзлаб аёллар ва болалар қирғини, ишга яроқсиз қарияларнинг совунга айлантирилаётгани, саройлардаги бойликлар талони ҳақида аюҳаннос соларди. Буларнинг ҳаммаси менинг ёш қалбимда большевикларга нисбатан нафрат уйғотар, уларни эшитишдан жунжикиб кетардим. Наҳотки, бу қонли панжа сояси Кубага ҳам етиб келса? Йўқ, йўқ. Худо кўрсатмасин!

...Матбуот кун сайин Россия ҳақида жар соларди. Асосан Ленин деган кишининг номи тез-тез эслатиб ўтиларди. Айрим газеталар, тўғриси жуда озчилиги Ленин тўғрисида ҳурмат билан бўлмаса ҳам сўкинмасдан ёзарди. Кўпчилик газета ва варақалар эса Куба буржуазиясининг революцияга бўлган нафрати билан тўлиб чиқарди.

Шундай бўлса ҳам, азиз газетхон, ҳаёт жуда ғалати қурилган. Куба буржуазиясининг қутқуси билан изчилликдан сўкишга ўтиб, рус революциясини балчиққа қораётган матбуот охири менда иккиланиш туғдирди: Бунчалар дод-войнинг тагида кимнингдир ифлос манфаати яширинмаётганмикин? Аслида улар айтаётгандай бўлмаса-чи?

Тақдир мени марҳум отамнинг қалин бир таниши билан яқинлаштирди. Шаҳримиздагиларнинг кўпчилиги уни жинни, ҳеч бўлмаса тентак деб ҳисоблашарди. Бироқ, аслида у жуда ақлли ва ўқимишли киши экан.

Бир куни мен унга иккиланаётганимни айтдим. Сўнгра узоқ чор империясида нималар бўлаётганини, Ленин ҳақида бирон нарса биладими, йўқми; умуман газеталарнинг шов-шувидан нима тушуниш кераклигини сўрадим. Ўша киши худди ҳозиргидай кўз ўнгимда турибди. Уни Хосе Варона деб чақиришарди. Ўшанда у саволларимни эшитди-да, менга диққат билан тикилди:

— Бўлмаган гап! Бунинг устига — қабиҳлик! Сен бу революциядан қўрқмаслигинг керак, аксинча уни табриклашинг лозим. Чунки, гарчи у сенга жуда олис туюлса ҳам, шундай кун келадики, революция сенинг ёнингда бўлади. Ленин бўлса, «Диарно де ла Марина» ёзаётганидай эмас. У ўз ақли, характери ва ўз сахийлиги билан чинакам гений. Яна у жуда доно, ўқимишли одам. Буни сенга айтаётганлигимнинг сабаби шундаки, яқинда мен Гавана газеталарининг бирида, «Дискусьон»да бўлса керак, Ленин «оми деҳқон» деб ёзишганини ўқидим...

Хосе мени уйига таклиф этди. У бир кулбада яшаркан. Хонада ҳамма нарса бетартиб, алғов-далғов бўлиб ётарди. Аёл кишининг қўли йўқлиги шундоққина сезилиб турарди. У каттакон бир сандиқни очди-да, ғижимланган кийим-бош ва эски газеталар остидан бир китобча чиқариб берди. Ўқидим: «Маркс, Энгельс. Коммунистик манифест». Унинг муқовасида босмахонанинг ҳам, нашриётнинг ҳам номи йўқ эди. Мен дарҳол ўқишга тутиндим, лекин Хосе тўхтатди.

— Шошилма, олиб кет. Уйингда ўқирсан. Агар бу ернинг полицияси шунчалик тўнка бўлмаганида уни яширишни илтимос қилардим. Лекин ҳожати йўқ. Бари бир улар дунёда бўлаётган воқеаларни тушунишмаганидек бу китобда нималар ёзилганига ҳам тушуниб етишмайди.

Ўша кундан буён анча сувлар оқиб ўтди. Мен Камагуэйдан Гаванага кўчиб келдим. Бир неча йилдан сўнг Мексикадан Испанияга жўнадик. У ерда Франкога қарши жанг кетарди. Ўша ерда Валенсияда мен Коммунистик партия сафига ўтдим. Олдимда тўлдиришим керак бўлган анкета турарди. Ўқидиму, ёшлигим эсимга тушиб кетди. Камагуэйдаги ўша тонгдан, кекса дўстим Варона мени «Манифест» билан таништирганидан буён қанча йил ўтди? Кўп йиллар ўтди. Кубанинг буржуа матбуоти бўлмағур уйдирмалар тарқатган мамлакат эндиликда қудратли, енгилмас давлатга айланди.

Варона ғарибликда ўлиб кетди. Лекин унинг овози менинг қалбимда туғён ура бошлади. Гарчи орадан ярим аср ўтиб кетган бўлса-да, мен унинг овозини ҳозир ҳам эшитиб турибман:

— Сен бу революциядан қўрқмаслигинг керак, аксинча, сен уни табриклашинг лозим. Чунки, гарчи у сенга жуда олис туюлса ҳам, шундай кун келадики, революция сенинг ёнингда бўлади.

Николас ГИЛЬЕН,
Куба ёзувчилари ва артистлари союзининг раиси.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

6.15 — Тонгги концерт. 8.25 — «Ватаним тонги» деган концерт. 9.30 — Ҳ. Раҳимов. Ёшлик сюитаси. 10.10 — Эстрада куйлари. 10.30 — «Комсомол қўшиқлари» (музикали-адабий композиция). 11.15 — «Халқ контроли — амалда». 11.30 — Куйлардан-куйларга. 12.15 — «Олмалиқ руҳ заводи қурилишида». 12.25 — Олмалиқ руҳ заводи қурувчилари учун концерт. 13.30 — Иттифоқчи республикалар санъат усталарининг концерти. 15.20 — Маданият радиоуниверситети. 16.10 — «Машҳур созандалар» туркумидан. Скрипкачи Ж. Сигети. 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 17.00 — Симфоник куйлар. 18.00 — «Бир фабрика аёллари» деган эшиттириш. 18.10 — Ёшлик қўшиқлари. 19.20 — Татар халқ куйлари. 20.00 — «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 21.00 — «Ленинномa» программаси (русча). 21.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.20 — Севги ҳақида қўшиқлар. 22.40 — В. И. Ленин ҳақида ҳикоялар. 23.15 — Мақом кечаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.55 — **Тошкент кўрсатади.**

Рус тилида: 18.00 — Болалар учун «Ҳайвонот оламида». 18.20 — Телеянгиликлар. 18.40 — Ленин ва Крупскаянинг қариндошларига мактублари. 19.00 — **«Райком секретари»** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 20.25 — Телеянгиликлар. 20.45 — Бир актёр театри: С. Зуннунова. **«Сурат билан суҳбат».** 21.10 — «КИНОЛЕНИННОМА». 21.30 — Ленинизм давримиз байроғи. 21.45 — Совет Ўзбекистони композиторлари. Абдураҳим Муҳамедов.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — **Тошкент ўқув кўрсатувлари.** 19.45 — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — **Фрунзе телестудиясининг кўрсатувлари.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 7/III да **Севги тумори**, 8/III да **Байрам концерти** (рус тилида).

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/III да **Ўғирланган умр**, 6/III да **Бой ила хизматчи**, 7/III да **Шоҳ Эдип**, 8/III да **Мирзо Улуғбек** (кундуз соат 12 ва кеч 7 яримда).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/III да **Тошболта ошиқ**, 7/III да **Фарғона тонг отгунча**, 8/III да **Қайнона**.

7/III да **Фарғона тонг отгунча**, 8/III да **Қайнона**.

КИНО

Гапираверишсин — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Олис қирлар садоси — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Ёр-ёр (ўзбек тилида, кундуз соат 3 да), **Тошдаги достон** (ўзбек тилида, кундуз соат 4 яримда). — НАВОИЙ номли.

Николай Сличенко — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Қашқир наъраси — «КОМСОМОЛ XXX ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ БУЙИЧА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОНТОРАСИ

7 мартдан

ЭКРАНЛАРГА ЯНГИ, КЕНГ ФОРМАТЛИ РАНГЛИ

РАҚҚОСА

ФИЛЬМИНИ ЧИҚАРАДИ

Мая Плисецкая рақсга тушади.

«Мосфильм» киностудияси маҳсулоти.

18 март кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номидаги Тил ва адабиёт институтининг илмий совет кенгаши (Куйбишев кўчаси, 14-уй)да филология фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун **А. И. Абдусамедов:** «Фозил Йўлдош ўғлининг достончиликдаги маҳорати (сюжет, композиция)» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация билан академия кутубхонаси (А. Тўқай кўчаси, 1-уй)да танишиш мумкин.

ТРАНСПОРТ ҚУРИЛИШИ МИНИСТРЛИГИ УРТА ОСИЕ ТРЕСТИНИНГ **қурилиш материаллари ташкилоти** (Азтранстром)

1 мартдан

ТУГАТИЛГАН

барча даъволар қабул ҳуқуқига эга бўлган **Приволжский трестининг қурилиш материаллари ташкилоти** (Волготранстром) **томонидан 1 апрелгача қабул қилинади.**

Мурожаат учун адрес: Куйбишев шаҳар, 30 п/б, Мечников кўчаси, 52-уй.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 26. Редактор — 336545. Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323. Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро хаёт — 331216. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 337221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347. Оммавий ишлар ва хатлар — 338679, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337182. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ. Андижон — 48-85, Бухоро 3-31-42, Қарши — 38-42, Нукус — 42-62, Самарқанд 31-972, Термиз 23-27, Урганч 31-55, Гулистон — 22-09.

№ Г. — 53. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Р. 01290.